

DEPARTAMENTUL IV

RAPORT DE AUDIT DE CONFORMITATE
privind sistemul de salarizare, precum și modul de derulare a proiectelor
naționale de cercetare-dezvoltare aferente anului 2024 la
Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Chimie și Petrochimie –
ICECHIM

1. Rezumatul executiv și concluzia auditului

Misiunea de audit de conformitate efectuată de către Curtea de Conturi a României este o misiune de raportare directă cu un nivel de asigurare rezonabilă.

La ICECHIM a fost evaluată respectarea prevederilor legale aplicabile sistemului de salarizare, precum și modul de derulare a proiectelor naționale de cercetare-dezvoltare aferente anului 2024, astfel încât să se asigure că activitatea respectă principiile de regularitate și corectitudine în raport cu legile, regulile și reglementările relevante aplicabile entității.

Prezentul Raport de audit este destinat Parlamentului României, entității auditate ICECHIM, precum și societății civile și altor părți interesate.

Temeiul pentru modificarea concluziei de audit

ICECHIM a asigurat parțial funcționalitatea sistemului de control intern managerial, ceea ce a generat unele neconformități, sintetizate în cele ce urmează:

1. Neacordarea la termen a sporului de vechime și aplicarea neconformă a prevederilor Contractului Colectiv de Muncă privind calculul vechimii pentru un salariat (pct. 5.1);
2. Desfășurarea ședințelor consiliului de administrație (CA) nu a respectat cadrul procedural aplicabil (pct. 5.2);
3. Nerespectarea prevederilor OMFP nr. 1802/2014 *privind recunoașterea și clasificarea activelor corporale* – echipament tratat simultan ca material consumabil și activ imobilizat (pct. 5.3);
4. Acordarea neconformă a diurnei aferente unei deplasări externe decontate din Programul Nucleu, urmare a neaplicării prevederilor legale privind reducerea diurnei în situația asigurării mesei de către partenerul extern (pct. 5.4);
5. Drepturile constatate (veniturile realizate) rezultate din operațiunea de refacturare a cheltuielilor cu utilitățile, nu a îndeplinit condițiile stabilite de recunoaștere a veniturilor conform cadrului legislativ aplicabil, în sensul că operațiunea nu este corect codificată și prezentată conform planului de conturi (pct. 5.5);
6. Neconcordanță între cheltuielile salariale înregistrate la nivelul entității și cheltuielile salariale repartizate și raportate pe programe/proiecte (pct. 5.6);

7. Neconformități privind repartizarea, justificarea și încadrarea cheltuielilor indirecte aferente Programului Nucleu PN 23.06 (nr. 2N/03.01.2023) (pct. 5.7)
- 7.1. Nefundamentarea cheltuielilor indirecte în Anexa 7 – Deviz postcalcul și utilizarea directă a plafonului maximum de 43% în cererile de plată (pct. 5.7.1);
- 7.2. Nerespectarea obligației prevăzute la art. 4 lit. d) din contractul Programului Nucleu PN 23.06 privind elaborarea și aplicarea cheii de repartizare a cheltuielilor indirecte între proiectele componente (pct. 5.7.2);
- 7.3. Repartizarea neunitară și nedocumentată a cheltuielilor comune/de regie la nivelul INCD (pct. 5.7.3);
- 7.4. Neconformități privind modul de justificare și repartizare a valorii utilităților declarate în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte ale Programului Nucleu, în sumă de 517.461 lei. Astfel, au fost constatate:
- a) Diferență între valoarea totală a facturilor și valoarea repartizată;
 - b) Neconcordanțe între situațiile transmise echipei audit, constând în valori diferite ale acelorași facturi, în timp ce totalul alocat Programului Nucleu rămâne identic;
 - c) Consumul identificabil al echipelor de cercetare inclus integral în PN, fără repartizare proporțională (pct. 5.7.4).
- 7.5. Încadrarea necorespunzătoare a cheltuielilor în Programul Nucleu prin utilizarea exclusivă a înregistrării în conturile 6xx, ca unic criteriu de declarare în devizul postcalcul (pct. 5.7.5);
- 7.6. Raportarea neconformă a unei stornări de TVA ca cheltuială indirectă în categoria „Deplasări” (pct. 5.7.6);
- 7.7. Tratatament neconform al TVA nedeductibile (pro rată definitivă) și clasificarea eronată a acesteia în categoria „Impozite și taxe” a Programului Nucleu (pct. 5.7.7);
- 7.8. Limitarea verificării privind posibila dublă finanțare a cheltuielilor indirecte la nivelul INCD, ca urmare a nepunerii la dispoziție a situațiilor pentru celelalte programe și proiecte de finanțare derulate la nivelul ICEHIM (pct. 5.7.8).

Concluzia auditului

Auditul de conformitate a evidențiat **neconformități semnificative și generalizate** în respectarea cadrului legal și contractual aplicabil, aferente domeniului resurselor umane, funcționării structurilor de conducere, precum și operațiunilor economico-financiare supuse verificării.

În acest context, au fost constatate neconformități privind acordarea și calculul unor drepturi salariale, desfășurarea activității consiliului de administrație, recunoașterea și clasificarea activelor corporale, evaluarea tranzacțiilor în valută, recunoașterea veniturilor rezultate din operațiuni de refacturare, precum și acordarea și decontarea unor drepturi aferente deplasărilor externe.

De asemenea, auditul a evidențiat **neconformități semnificative și sistемice** privind repartizarea, justificarea și încadrarea cheltuielilor indirecte aferente Programului Nucleu PN 23.06, constând, între altele, în lipsa fundamentării acestora în devizul postcalcul, neelaborarea și neaplicarea cheii de repartizare între proiectele componente, raportări incomplete sau neunitare, utilizarea exclusivă a criteriului contabil pentru declararea cheltuielilor, precum și tratamente neconforme ale TVA și ale unor operațiuni de stornare. Aceste neconformități sunt de natură să afecteze **în mod semnificativ și generalizat** respectarea cerințelor legale și contractuale aplicabile Programului Nucleu.

Totodată, analiza documentelor puse la dispoziția echipei de audit a evidențiat faptul că verificările privind posibila dublă finanțare a cheltuielilor indirecte au putut fi realizate exclusiv la

nivelul Programului Nucleu PN 23.06, întrucât situațiile detaliate aferente celorlalte programe și proiecte de finanțare derulate la nivelul entității nu au fost transmise de către entitate. În aceste condiții, deși a fost posibilă identificarea părții din facturi repartizate Programului Nucleu, **nu a putut fi verificată în mod corespunzător evitarea dublei finanțări la nivelul întregii entități**, ceea ce menține un risc ridicat de nerespectare a cerințelor legale și contractuale privind utilizarea fondurilor publice.

Lipsa unei evidențe unitare a cheltuielilor comune și necorelarea sistematică dintre evidența contabilă și raportările financiare pe programe conduc la **distorsionarea informațiilor financiare raportate și la încălcarea principiilor de transparență, legalitate și utilizare eficientă a fondurilor publice**.

În aceste condiții, **concluzia auditului de conformitate este una contrară**, întrucât, pe baza activității de audit întreprinse, se constată că **subiectul auditului nu este conform, sub aspect semnificativ și generalizat, cu cadrul legal și contractual aplicabil**, în special în ceea ce privește repartizarea, justificarea și raportarea cheltuielilor indirecte.

2. Introducere

Prezentarea entității

În 1970, are loc o reorganizare majoră a cercetării chimice prin înființarea Institutului Central de Cercetări Chimice, în cadrul căruia ICECHIM devine principalul pilon. Noua structură reunește întreaga cercetare aplicată din domeniul chimiei, coordonând institutele departamentale, centrele și laboratoarele industriale, precum și activitatea de cercetare din mediul universitar. În 1973, odată cu preluarea institutelor de proiectare tehnologică, instituția devine Institutul Central de Chimie, consolidând integrarea cercetării științifice cu transferul tehnologic.

Prin HG nr. 293/2004 și HG nr. 1834/2004, institutul este reorganizat sub numele de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Chimie și Petrochimie – ICECHIM București, aflat sub autoritatea Ministerului Economiei și Comerțului.

Din 2013, potrivit HG nr. 185/2013, ICECHIM trece în coordonarea Ministerului Educației Naționale. În 2012, institutul este evaluat și clasificat conform OG nr. 57/2002 și HG nr. 1062/2011, în vederea certificării ca unitate a sistemului național de CDI.

Din 2015, prin HG nr. 27/2015, ICECHIM trece în coordonarea ANCSI.

În perioada 2017–2019, conform HG nr. 13/2017, institutul funcționează sub coordonarea Ministerului Cercetării și Inovării.

În perioada 2020–2021, potrivit HG nr. 24/2020, este coordonat de Ministerul Educației și Cercetării, iar în 2024, conform HG nr. 371/2021, se află în coordonarea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID).

În 2019, ICECHIM este evaluat pentru acreditare conform HG nr. 477/2019, fiind acreditat pentru 5 ani prin Ordinul MEC nr. 5755/2020.

În 2024, institutul este din nou evaluat în baza aceleiași hotărâri, obținând 98 de puncte din 100 și fiind propus pentru acreditare pentru o nouă perioadă de 5 ani, conform Ordinului MCID nr. 22255/2024, fiind înscris pe poziția 7 în lista națională a INCD-urilor acreditate.

În 2024, ICECHIM funcționează în coordonarea MCID (HG nr. 371/2021). Din 03.03.2025, conform HG nr. 188/2025, coordonarea trece la Autoritatea Națională pentru Cercetare (ANC).

Conform HG nr. 293/2004 și Regulamentului de Organizare și Funcționare, ICECHIM desfășoară activități de instruire, cercetare fundamentală și aplicativă, inginerie și dezvoltare tehnologică, studii strategice și consultanță în domeniul chimiei și petrochimiei.

Forma de organizare a ICECHIM este de institut național, având activitatea și statutul reglementate în principal prin: OG nr. 57/2002 *privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică*, aprobată prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 319/2003 *privind Statutul personalului din cercetare-dezvoltare*.

Informații despre subiectul auditat

Structura personalului ICECHIM

Structura personalului pentru 2024 comparativ cu 2023 este prezentată succint în tabelul următor:

Nr. crt.	Structura de Personal	2023	2024
1	Total personal CDI, din care:	116	109
	CS I	27	28
	CS II	15	13
	CS III	23	20
	CS	23	28
	Asistenți cercetare (ACS)	17	11
	Personal auxiliar studii superioare	4	1
	Personal auxiliar studii medii	7	8
2	Total personal aparat funcțional	39	39

Tabel nr. 1 - Structura personalului pentru 2024 comparativ cu 2023

În anul 2024, în cadrul institutului au fost organizate concursuri pentru promovarea în grade profesionale, în urma cărora un număr de 10 angajați au fost avansați în gradele CS I, CS sau CS II.

Veniturile salariale se stabilesc prin negocieri individuale luând în considerare salariul comparabil, corespunzător funcției și atribuțiilor în conformitate cu prevederile legale aplicabile.

Situația proiectelor naționale de cercetare-dezvoltare

Situația fondurilor acordate din proiectelor naționale de cercetare-dezvoltare în anul 2024 este prezentată succint în tabelul următor:

Nr. crt.	Denumire proiect	Valoare realizată de către INCDCP ICECHIM în anul 2024
1.	PNCDI IV 5.4 Programul Nucleu – 2N/2023	14.045.456,29
2.	Programe PNCDI III	3.827.991,36
3.	Programe sectoriale - ale altor ministere (Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale)	256.000,00

Tabel nr. 2 - Situația finanțării din proiectelor naționale de cercetare-dezvoltare

3. Descrierea activităților misiunii de audit

Obiectivul auditului l-a constituit „*obținerea unei asigurări rezonabile că atât controalele interne cât și procedurile aferente sistemului de salarizare și derulării proiectelor naționale de cercetare-dezvoltare sunt conforme cu legislația, normele și reglementările aplicabile pe parcursul exercițiului financiar 2024*” la ICECHIM.

Sfera de cuprindere a auditului a fost reprezentată de evaluarea sistemului de salarizare salarizare și derularea proiectelor naționale de cercetare-dezvoltare pentru anul 2024 la nivelul ICECHIM, în funcție de analiza de risc efectuată, pentru a asigura regularitatea și corectitudinea în

raport cu legile, regulile și reglementările relevante. În cadrul misiunii de audit s-a urmărit, în principal, dacă:

a) **Sistemul de salarizare:**

- în evidența sistemului de salarizare figurează numai persoane ale căror rapoarturi de muncă sau de serviciu au fost stabilite cu respectarea procedurilor legale în vigoare (la nivel de institut, respectiv la nivel de program/proiect de cercetare);
- există controale adecvate pentru a asigura că informațiile privind persoanele nou angajate și cele care părăsesc instituția sunt înregistrate corespunzător și în perioada corectă, fiind incluse sau eliminate, conform normelor legale, din sistemul de salarizare;
- procedurile și controalele instituite asigură că salariile de bază, indemnizațiile, sporurile și celelalte drepturi salariale au fost stabilite și plătite în conformitate cu legislația aplicabilă;
- datele privind salarizarea și celelalte informații sensibile sunt stocate în condiții de securitate și accesate doar de personal autorizat;
- toate datele introduse în sistemul de salarizare sunt susținute de aprobările și autorizările necesare.

b) **Derularea proiectelor naționale de cercetare-dezvoltare:**

Au fost considerate relevante următoarele aspecte:

- **asigurarea că modul de repartizare a cheltuielilor între proiectele și programele de cercetare-dezvoltare derulate de ICECHIM respectă cadrul legal, normele și procedurile aplicabile**, prin verificarea alocărilor efectuate în cadrul Programului Nucleu PN 23.06, în vederea confirmării realității, eligibilității și unicității finanțării și prevenirii dublei finanțări.
- **asigurarea conformității cheltuielilor de personal ale ICECHIM în raport cu cerințele legale și procedurale aplicabile**, inclusiv a modului de evidențiere și alocare a activității pe proiecte, precum și a modului de raportare a cheltuielilor de personal în cadrul Programului Nucleu PN 23.06.

Astfel, s-au verificat următoarele:

- cheltuielile raportate în devizele și situațiile financiare aferente proiectelor sunt fundamentate, înregistrate și repartizate în mod corespunzător între proiectele de cercetare-dezvoltare derulate de institut;
- alocarea cheltuielilor între proiecte se realizează pe baza unei metodologii documentate, coerente și aplicate în mod unitar la nivelul ICECHIM;
- cheltuielile sunt susținute de documente justificative complete, corect întocmite și corelate cu evidențele contabile și operative;
- repartizarea cheltuielilor directe și indirecte reflectă realitatea consumurilor și resurselor utilizate de fiecare proiect, inclusiv în cadrul Programului Nucleu PN 23.06;
- aceleași cheltuieli nu sunt raportate sau finanțate simultan din mai multe proiecte sau surse de finanțare fiind prevenite situațiile de dublă finanțare ;
- raportările financiare transmise ordonatorului principal sunt complete, corecte și concordante cu evidențele contabile și cu metodologia internă de repartizare.

Misiunea de audit s-a desfășurat în perioada auditului 06.10.2025 – până la data aprobării raportului de audit.

Obținerea probelor de audit s-a realizat prin tehnici specifice de audit, respectiv teste ale controalelor și a procedurilor de fond, astfel încât să obținem probe suficiente și adecvate pentru un nivel de asigurare rezonabilă. După evaluarea riscurilor, stabilirea pragului de semnificație și gradul de asigurare urmărit a fost stabilit un eșantion de audit pe baza raționamentului profesional și a selecției aleatorii (a fost utilizat software IDEA) care să permită formularea unei concluzii despre populația din care este selectat eșantionul.

Procedurile de audit aplicate au fost cele adecvate obiectivelor specifice de audit pentru fiecare element selectat, în măsura în care au existat date și informații disponibile. Procesul de colectare a probelor de audit a fost însă afectat de dificultăți generate de nivelul de cooperare manifestat de entitate pe parcursul misiunii, precum și de opțiunea acesteia pentru comunicare preponderent în scris, aspecte care au îngreunat clarificarea în timp util a informațiilor furnizate și au limitat, în anumite situații, posibilitatea obținerii unor probe de audit complete și adecvate.

Activitățile de audit au fost realizate în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit respectiv: ISSAI 100 - *Principiile fundamentale ale auditării sectorului public*, ISSAI 400 - *Principiile auditului de conformitate* și ISSAI 4000 - *Standardul de Audit de Conformitate*. Suntem independenți în raport cu entitatea auditată din punct de vedere al cerințelor etice relevante pentru auditarea sistemului de salarizare precum și modul de derulare a proiectelor naționale de cercetare-dezvoltare realizate de entitate în anul 2024, așa cum sunt prevăzute în Codul Etic al Curții de Conturi și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice în conformitate cu aceste cerințe.

4. Cerințele legislative aplicabile

Legislația specifică:

- Hotărârea nr. 293/2004 privind *înființarea, organizarea și funcționarea ICECHIM București*
- Regulamentul de organizare și funcționare ICECHIM București din 04.03.2004 – *parte integranta din Hotărârea 293/2004;*
- Regulamentul de organizare internă al ICECHIM din data de 30.03.2018;
- Contractul colectiv de munca al ICECHIM pentru perioada 2022-2024 înregistrat la ITM București cu nr. 353/08.09.2022;
- HG nr. 1.405/2022 pentru *aprobarea Normelor metodologice privind evaluarea, contractarea, finanțarea și monitorizarea programelor-nucleu de cercetare-dezvoltare;*
- HG nr. 134/2011 pentru *aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea categoriilor de cheltuieli pentru activități de cercetare-dezvoltare și de stimulare a inovării, finanțate de la bugetul de stat;*
- OG nr. 57/2002 *privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică;*
- Contract de Finanțare a Programului Nucleu- Nr. 2N/03.01.2023 *Dezvoltarea de noi materiale pentru abordarea integrată a protecției resurselor de apă de la detecție la depoluare AQUAMAT (PN23.06.01.01.02) și Platforme tehnologice modulare interconectabile pentru o conversie optimizată în bioproduse cerute de piața fluxurilor laterale specifice bioeconomiei din Romania Integral (PN 23.06.02.01.03)*
- Alte contracte de cercetare-dezvoltare;
- Politici contabile.

Legislația generală:

- Legea nr. 319/2003 privind *Statutul personalului de cercetare-dezvoltare;*

- Legea nr. 53/2003 privind *Codul muncii*, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 31/1990 privind *societățile*, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 82/1991 *a contabilității*, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 227/2015 privind *Codul Fiscal*;
- Legea nr. 672/2002 privind *auditul public intern*, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea nr. 1188/2022 privind *Planul Național de cercetare, dezvoltare și inovare 2022- 2027*;
- OSGG nr. 600/2018 privind *aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice*;
- Ordinul nr. 1802/2014 pentru *aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate*;
- Ordinul nr. 1826/2003 pentru *aprobarea Precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune*.

5. Constatări și recomandări

5.1 Constatare: Neacordarea la termen a sporului de vechime și aplicarea neconformă a prevederilor Contractului Colectiv de Muncă privind calculul vechimii pentru un salariat

În urma verificării prin sondaj a modificărilor salariale operate în cursul anului 2024, s-a constatat că, în general, acestea au fost acordate în conformitate cu prevederile legale și contractuale aplicabile, cu excepția cazului privind stabilirea vechimii în muncă și acordarea sporului de vechime pentru salariatul angajat începând cu data de 01.09.2008.

În acest caz, s-au identificat neconformități în aplicarea prevederilor Contractului Colectiv de Muncă, precum și în determinarea momentului îndeplinirii condițiilor pentru trecerea la tranșa superioară de vechime. În cazul unui salariat, **ICECHIM a exclus din calculul vechimii o perioadă de 126 de zile reprezentând concediu de maternitate**, deși, potrivit art. V.3.3 lit. c) din Contractul Colectiv de Muncă, perioadele aferente concediului de maternitate constituie vechime în muncă și, în consecință, nu trebuie deduse la stabilirea vechimii cumulative.

Excluderea nejustificată a acestei perioade a condus la decalarea eronată a datei împlinirii tranșei de 15 ani vechime în muncă. În mod corect, salariatul a împlinit 15 ani de vechime în septembrie 2023, ceea ce implica acordarea sporului de vechime de 20% începând cu această lună, în conformitate cu prevederea contractuală expresă: „*Sporurile se acordă de la data îndeplinirii condițiilor.*” Contrar acestor dispoziții, sporul de vechime aferent tranșei de 15–20 ani a fost acordat abia începând cu februarie 2024, **generând o întârziere nejustificată de cinci luni în acordarea majorării salariale cuvenite.**

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol¹.

Cauză: Nerespectarea prevederilor legale cu privire la acordarea sporului de vechime prin preluarea automată, fără verificare, a vechimii în muncă din sistemul informatic. Datele existente în sistem nu au fost actualizate sau verificate, fiind considerate în mod eronat ca fiind corecte.

Consecință: Neacordarea unor drepturi salariale cuvenite pentru perioada septembrie 2023 – februarie 2024.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

¹ Art. V.3 alin. (1) pct. 3 lit. c) din *Contractul Colectiv de Muncă* nr. 353/08.09.2022;
Art. 145 alin. (4) din Legea nr. 53/2003 privind *Codul muncii*;
Art. 3 din OG nr. 1/2006 pentru *reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul asigurărilor sociale*.

1. Revizuirea și actualizarea datelor privind vechimea în muncă pentru întreg personalul, prin verificarea documentelor justificative existente la dosarele de personal, astfel încât informațiile înregistrate în sistemul informatic să reflecte situația reală, inclusiv identificarea cazurilor în care au fost acordate drepturi salariale necuvenite sau omise, după caz, și dispunerea măsurilor necesare pentru corectarea acestora;
2. Implementarea unui mecanism de control periodic prin care orice modificări ale reglementărilor aplicabile sau ale Contractului Colectiv de Muncă să fie reflectate prompt în calculul vechimii și în stabilirea sporurilor salariale aferente. Responsabilii cu gestionarea resurselor umane ar trebui recertifice vechimea în muncă în situațiile care influențează drepturile salariale, pentru a preveni apariția unor erori similare.

5.2 Constatăre: Desfășurarea ședințelor consiliului de administrație (CA) nu a respectat cadrul procedural aplicabil

Din verificarea modului de stabilire și acordare a indemnizațiilor membrilor Consiliului de Administrație (CA), s-a constatat că acestea au fost acordate în cuantumul prevăzut și în conformitate cu reglementările legale aplicabile.

În cadrul verificării modului de desfășurare a ședințelor CA, s-au identificat următoarele neconformități:

- Regulamentul de Organizare și Funcționare (ROF) al CA, care stă la baza desfășurării ședințelor, **nu a fost actualizat din anul 2020**;
- Unele ședințe CA au fost organizate în sistem online (aplicația Zoom), fără a fi prezentate print-screen-uri care să ateste ora de începere și de încheiere a ședinței conform ROF CA, iar pentru trei ședințe nu au fost transmise deloc astfel de dovezi;
- Neprezentare unor documente care să justifice desfășurarea online a ședințelor, în baza caracterului de urgență sau a unor situații excepționale care să fi împiedicat participarea fizică a membrilor.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol².

Cauză: Nerespectarea și neactualizarea prevederilor Regulamentului de Organizare și Funcționare al Consiliului de Administrație.

Consecință: Posibilitatea anulării actelor administrative aprobate urmare nerespectării ROF.

Recomandare: Conducerea entității va dispune actualizarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al Consiliului de Administrație, inclusiv a stabilirii modului de desfășurare a ședințelor și a definirii caracterului de urgență, precum și a situațiilor excepționale pentru desfășurarea ședințelor online/email.

5.3 Constatăre: Nerespectarea prevederilor OMFP nr. 1802/2014 privind recunoașterea și clasificarea activelor corporale – echipament tratat simultan ca material consumabil și activ imobilizat

Din informațiile cuprinse în devizul postcalcul – *Cheltuieli de capital – PN 23.06.01.01* (Anexa 7 – Deviz postcalcul – *contract de finanțare nr. 2N/03.01.2023*, aferent cererii de plată nr. 1105/31.05.2024), a fost selectată o factură încadrată la categoria „mijloace fixe”, în valoare de **586.667,62 lei** (492.998 lei fără TVA), reprezentând achiziția a două echipamente laser: **DPSs 50 mW la 532 nm și Helium-Neon 17 mW la 633 nm**.

²Art. 17 alin. (1) *Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului de Administrație ICECHIM* aprobat în 05.06.2020.

Verificarea documentelor justificative aferente sumei raportate (factură, proces-verbal de recepție, notă de intrare-recepție, bon de consum, fișe de cont) a evidențiat că echipamentele achiziționate, deși distincte, au fost tratate ca fiind **un singur bun**, transpunerea acestora în evidențele contabile fiind efectuată simultan, atât:

- în contul **213 „Instalații tehnice, mijloace de transport, animale și plantații”**, ca activ corporal supus amortizării (213=475 „Subvenții pentru investiții”);
- cât și în contul **302 „Materiale consumabile”**, valoarea integrală fiind recunoscută direct pe cheltuieli și raportată ca atare în cadrul Programului Nucleu.

Deși, în devizul postcalcul aferent Programului Nucleu, bunul a fost încadrat și raportat la categoria „mijloace fixe”, evidența contabilă reflectă un tratament diferit, respectiv recunoașterea integrală a valorii acestuia ca material consumabil, prin includerea sumei în cheltuieli la momentul achiziției. Această neconcordanță între evidența contabilă și raportarea financiară aferentă Programului Nucleu **evidențiază lipsa unei corelări între natura economică a operațiunilor și modul de raportare a acestora.**

Ulterior, pentru același echipament, s-a calculat și **amortizarea lunară**, înregistrată în conturile **6811 = 2813**, cheltuiala fiind de asemenea repartizată Programului Nucleu. Aceasta conduce la **recunoașterea dublă a aceleiași cheltuieli**: o dată în momentul achiziției, prin contul 602, și ulterior prin amortizarea activului, ceea ce denaturează rezultatele financiare ale programului și contravine prevederilor OMFP nr. 1802/2014 privind recunoașterea activelor și cheltuielilor.

Prin extinderea verificărilor asupra eșantionului de facturi aferente mijloacelor fixe achiziționate în cadrul proiectelor naționale (cheltuieli de capital), s-a confirmat că această practică, respectiv înregistrarea simultană a valorii activelor atât ca materiale consumabile (cont 602), cât și ca mijloace fixe supuse amortizării, este aplicată în mod constant tuturor achizițiilor similare. **Valoarea totală a sumelor înregistrate eronat în contul 602 în cursul anului 2024 este de aproximativ 1,3 milioane lei**, evidențiind caracterul sistemic al neconformității și impactul semnificativ asupra acurateții situațiilor financiare.

Prin răspunsul entității nr. 1871/07.11.2025 transmis la nota de clarificare nr. 75204/06.11.2025, aceasta justifică tratamentul contabil aplicat prin necesitatea asigurării egalității dintre cheltuielile efectuate și veniturile înregistrate în contul 705.3 „*Venituri din activitatea de cercetare*”, invocând prevederile Legii nr. 500/2002 și ale OG nr. 57/2002 *privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică*, potrivit cărora activitatea de cercetare finanțată din fonduri bugetare nu are scop lucrativ, iar valoarea veniturilor trebuie să fie egală cu valoarea cheltuielilor aferente: „*efectuarea acestor înregistrări se realizează faptul că valoarea cheltuielilor din devizul post-calcul este egală cu valoarea veniturilor înregistrate în contul 705.3 – venituri din activitatea de cercetare, asigurând respectarea prevederilor Legii nr. 500/2002 și O.G. nr 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică (...) din care rezultă că din activitatea de cercetare finanțată din fondurile bugetare nu rezultă profit, valoarea veniturilor fiind egală cu valoarea cheltuielilor aferente.*”

Cerințele de decontare sau raportare impuse de finanțatori nu pot constitui temei pentru modificarea tratamentului contabil aplicabil operațiunilor economice, întrucât evidența contabilă trebuie să reflecte exclusiv natura economică reală a acestora. Eventualele particularități privind eligibilitatea sau decontarea cheltuielilor aferente programelor de cercetare trebuie gestionate prin evidențe analitice distincte și mecanisme de raportare specifice, fără a afecta corectitudinea încadrării contabile a activelor și cheltuielilor.

Această justificare nu poate fundamenta derogarea de la reglementările contabile aplicabile, întrucât:

- principiul neobținerii profitului din activitatea de cercetare nu înlocuiește și nu poate substitui regulile privind recunoașterea, evaluarea și clasificarea activelor, cheltuielilor și veniturilor;
- respectarea echilibrului dintre venituri și cheltuieli trebuie realizată exclusiv prin aplicarea corectă a tratamentelor contabile prevăzute de reglementările în vigoare, și nu prin modificarea naturii economice sau a încadrării contabile a operațiunilor.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții entității a rezultat că practica înregistrării mijloacelor fixe ca materiale consumabile este aplicată în institutele de cercetare-dezvoltare pe motiv că finanțatorii refuză decontarea cheltuielilor de capital dacă acestea nu sunt reflectate în contabilitate ca și cheltuieli prin bon de consum, susținându-se că, în lipsa acestei înregistrări, activele achiziționate nu pot fi rambursate.

Această abordare **nu are suport în reglementările contabile** și nu poate justifica tratamentul aplicat, întrucât:

- condițiile de eligibilitate sau de decontare impuse de finanțator **nu pot prevala asupra obligației de a reflecta operațiunile economice conform naturii lor reale;**
- eventualele cerințe ale finanțatorului trebuie gestionate prin evidențe analitice, rapoarte de proiect sau mecanisme de decontare specifice, **nu prin denaturarea contabilizării activelor și cheltuielilor.**

Prin aplicarea tratamentului descris, informațiile prezentate în situațiile financiare și în raportările aferente Programului Nucleu nu mai reflectă în mod fidel poziția financiară și performanța entității, fiind afectată capacitatea utilizatorilor de a înțelege corect modul de utilizare a fondurilor publice alocate cercetării.

În mod concret, entitatea a procedat la:

- recunoașterea integrală a valorii activelor achiziționate în conturile de tip „materiale consumabile” (602), cu includerea acestora în cheltuielile Programului Nucleu;
- recunoașterea concomitentă a acelorași bunuri ca mijloace fixe în contul 213, cu calcularea și înregistrarea amortizării lunare (6811 = 2813), cheltuială repartizată, de asemenea, Programului Nucleu.

Acest mod de înregistrare conduce la **recunoașterea dublă a aceleiași cheltuieli**, respectiv:

- o primă dată, integral, la momentul achiziției, prin conturile de cheltuieli cu materiale consumabile;
- a doua oară, ulterior, prin cheltuiala cu amortizarea activului.

Prin urmare, cheltuielile aferente Programului Nucleu sunt **supraevaluate**, iar rezultatele financiare ale programului sunt denaturate, cu încălcarea prevederilor OMFP nr. 1802/2014 privind recunoașterea activelor corporale, a cheltuielilor și a principiului imaginii fidele.

Totodată, recunoașterea integrală a veniturilor aferente finanțării primite încă de la momentul încasării acesteia, fără corelarea cu cheltuielile efectiv realizate în perioadele respective, conduce la **recunoașterea anticipată a veniturilor**, contrar reglementărilor contabile aplicabile subvențiilor și finanțărilor.

Prin urmare, modul de înregistrare utilizat de entitate denaturează situațiile financiare și raportările aferente Programului Nucleu, afectând acuratețea și conformitatea acestora cu reglementările contabile aplicabile.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol³.

Cauză: Interpretarea eronată și aplicarea necorespunzătoare a prevederilor OMFP nr. 1802/2014 privind recunoașterea activelor corporale, a cheltuielilor și a veniturilor din subvenții, prin asimilarea cerințelor de decontare impuse de finanțatori cu reguli de contabilizare, precum și prin neaplicarea principiului reflectării operațiunilor economice conform naturii lor reale.

Consecință: Neconcordanța dintre modul de înregistrare contabilă și raportarea cheltuielilor în cadrul Programului Nucleu creează un risc semnificativ de raportare neeligibilă și de dublă finanțare, întrucât nu permite delimitarea clară între cheltuielile efectiv realizate pentru program și cele aferente altor activități sau perioade.

Recomandare: Conducerea entității va dispune măsuri pentru asigurarea unei separări clare între evidența contabilă a activelor și mecanismele de raportare aferente programelor de cercetare, astfel încât recunoașterea cheltuielilor să se realizeze exclusiv conform reglementărilor contabile aplicabile.

5.4 Constatare: Acordarea neconformă a diurnei aferente unei deplasări externe decontate din Programul Nucleu, urmare a neaplicării prevederilor legale privind reducerea diurnei în situația asigurării mesei de către partenerul extern

În urma verificării documentelor aferente deplasării externe la Bruxelles, Belgia (decont nr. 82/11.11.2024), s-a constatat o diferență de 43,75 EUR, generată de acordarea diurnei la nivel integral (100%) pe perioada desfășurării cursului, deși, potrivit invitației transmise prin email de organizator, masa a fost asigurată pe întreaga durată a programului.

Având în vedere că partenerul extern a suportat cheltuielile pentru masă, diurna aferentă perioadei cursului (2,5 zile) trebuia acordată în proporție de 50%, conform prevederilor legale.

Neaplicarea acestei prevederi a determinat plata nejustificată a sumei de 43,75 EUR, reprezentând diferența dintre diurna plătită (100%) și diurna cuvenită (50%). Deplasarea și cheltuielile aferente, inclusiv diurna, au fost decontate din Proiectul Nucleu PN 23.06.02.01.03 – partea II, aspect ce poate conduce la înregistrarea unor cheltuieli neeligibile în cadrul proiectului.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol⁴.

Cauză: Aplicarea necorespunzătoare a prevederilor legale privind acordarea diurnei externe, determinată de lipsa unei verificări riguroase a condițiilor efective ale deplasării (asigurarea mesei de către organizator) și de insuficiența controalelor interne privind fundamentarea și aprobarea sumelor decontate.

Consecință: Plata necuvenită a sumei de 43,75 EUR, generând o cheltuială neeligibilă în cadrul Proiectului Nucleu PN 23.06.02.01.03 – partea II și afectând conformitatea utilizării fondurilor, precum și acuratețea raportărilor financiare aferente proiectului.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Implementarea unui mecanism de control intern al deplasărilor externe finanțate din programe și proiecte, pentru a preveni acordarea unor sume necuvenite și includerea în proiect a unor cheltuieli neeligibile.

³ Secțiunea 1.1 pct. 3 lit. d), Secțiunea 2.1 pct. 24, Secțiunea 2.3 pct. 29, 30, 31, 42 alin. (1), 45, 46, Secțiunea 2.4 pct. 53, pct. 57 alin. (2) Secțiunea 4.11 pct. 397, 398, Secțiunea 4.4.3 Recunoașterea imobilizărilor corporale, Contul 302 „Materiale consumabile”, Contul 213 „Instalații tehnice și mijloace de transport” din OMFP nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate.

⁴ Art. 7 alin. (4) din HG nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar; Art. 4 lit. b), art. 16 alin. (1) din Contractul de finanțare a programului nucleu nr. 2N/2023 încheiat cu MCID.

2. Extinderea verificărilor asupra tuturor deconturilor de deplasare externă, identificarea situațiilor similare, înregistrarea debitelor și recuperarea acestora, inclusiv majorările aferente, conform prevederilor legale

5.5 Constatăre: Drepturile constatate (veniturile realizate) rezultate din operațiunea de refacturare a cheltuielilor cu utilitățile, nu a îndeplinit condițiile stabilite de recunoaștere a veniturilor conform cadrului legislativ aplicabil, în sensul că operațiunea nu este corect codificată și prezentată conform planului de conturi

Entitatea refacturează contravaloarea utilităților aferente spațiilor închiriate persoanelor juridice cu care au fost încheiate contracte de închiriere, înregistrând eronat această refacturare pe venituri (contul 708 „Venituri din activități diverse”) și nu în conturi corespunzătoare (în condițiile în care o parte din aceste cheltuieli înregistrate la nivelul entității se recuperează, conform clauzelor contractuale ale contractelor de închiriere pentru spații).

În consecință, consumul chiriei fiind delimitat de consumul principal al entității, utilitățile refacturate nu reprezintă nici cheltuieli și nici venituri, ele trebuind evidențiate corect în debitul contului 461 „Debitori diverși”. Valoarea totală refacturată în anul 2024 a fost de 627.183,84 lei.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol⁵.

Cauză: Interpretarea eronată a prevederilor legale referitoare la evidențierea în contabilitate a contravalorii refacturării cheltuielilor cu utilitățile (energie electrică).

Consecință: Raportarea în situațiile financiare a unor date care nu oferă o imagine fidelă a poziției financiare a entității.

Recomandare: Conducerea entității va dispune înregistrarea operațiunilor rezultate din refacturarea cheltuielilor cu utilitățile în conturi corespunzătoare în evidențele contabile ale entității, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

5.6 Constatăre: Neconcordanță între cheltuielile salariale înregistrate la nivelul entității și cheltuielile salariale repartizate și raportate pe programe/proiecte

Urmare verificării cheltuielilor salariale aferente **lunii aprilie 2024**, pe baza documentelor existente în dosarul de salarii (state de plată, situații centralizatoare privind salariile brute acordate personalului din echipele de cercetare, precum și machetele de repartizare completate și transmise de entitate) s-a constatat **existența unei diferențe de 101.107 lei** între veniturile salariale brute înregistrate la nivelul entității și totalul cheltuielilor salariale repartizate pe programe și contracte.

De asemenea, în cadrul auditului de conformitate, s-au analizat cheltuielile cu salariile aferente anului 2024, pe baza statelor de plată, a situațiilor centralizatoare privind salariile brute și a situațiilor de repartizare a cheltuielilor salariale pe programe/proiecte transmise de entitate.

În urma verificărilor efectuate, a rezultat următoarea situație:

- cheltuieli cu salariile înregistrate la nivelul entității, conform statelor de plată: **14.627.060 lei**;
- cheltuieli cu salariile raportate prin situațiile transmise auditorilor: **11.996.336 lei**, din care:
 - **9.335.399 lei** aferente Programului Nucleu;

⁵ Secțiunea 4.17 Pct. 432 din OMFP nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate.

- **2.660.933 lei** aferente altor programe/proiecte.

Diferența dintre cheltuielile salariale înregistrate la nivelul entității și cele repartizate și raportate pe programe/proiecte este de **2.630.724 lei**.

Pentru justificarea acestei diferențe, entitatea a precizat în nota de răspuns nr. 2037/03.12.2025 la clarificările solicitate, că suma de **2.630.724 lei** reprezintă cheltuieli cu salariile (concedii de odihnă, sporuri de fidelitate, doctorat, vechime etc., contribuții datorate de angajator sau concedii de maternitate) aferente altor programe/proiecte, care nu au fost repartizate și reflectate în situațiile transmise, fiind constituită din:

- cheltuieli directe cu salariile, în valoare de **394.523 lei**;
- cheltuieli indirecte cu salariile, în valoare de **2.236.201 lei**.

Pentru verificarea conformității explicațiilor furnizate, auditorii au analizat devizele de postcalcul aferente celorlalte programe/proiecte derulate în anul 2024, cu excepția Programului Nucleu, documente transmise de entitate. Din totalizarea cheltuielilor salariale raportate la cheltuieli indirecte în aceste devize a rezultat o valoare de aproximativ **640.000 lei**, net inferioară sumei de **2.236.201 lei** indicată de entitate ca reprezentând cheltuieli indirecte salariale.

Totodată, entitatea nu a prezentat documente justificative, evidențe contabile analitice sau situații detaliate care să permită confirmarea concretă a repartizării sumei de **2.236.201 lei** ca și cheltuieli indirecte salariale.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subso⁶.

Cauză: Neconcordanța dintre cheltuielile salariale înregistrate la nivelul entității și cele repartizate și raportate pe programe/proiecte este determinată de **interpretarea eronată și aplicarea necorespunzătoare a prevederilor privind repartizarea și justificarea cheltuielilor salariale**, concretizată prin:

- inexistența unei **metodologii aprobate de repartizare a cheltuielilor salariale indirecte** pe programe/proiecte, altele decât Programul Nucleu;
- lipsa unor **evidențe contabile analitice** care să permită alocarea documentată și verificabilă a cheltuielilor salariale pe programe/proiecte;
- raportarea cheltuielilor salariale fără asigurarea unei corelări complete între cheltuielile înregistrate în contabilitate și cele repartizate și raportate în situațiile transmise finanțatorilor.

Consecință: Ca urmare a acestei situații, **diferența de 2.630.724 lei** dintre cheltuielile salariale înregistrate la nivelul entității și cele repartizate și raportate pe programe/proiecte:

- nu poate fi justificată și verificată din punct de vedere al destinației economice;
- afectează **claritatea și verificabilitatea** informațiilor privind cheltuielile salariale raportate;
- nu permite delimitarea clară între cheltuielile salariale aferente Programului Nucleu și cele aferente altor programe/proiecte;
- generează un **risc de raportare neconformă** a cheltuielilor salariale, cu impact asupra corectitudinii situațiilor financiare și a raportărilor către finanțatori.

⁶Art. 4 lit. b) din Contractul de finanțare a programului nucleu nr. 2N/2023 încheiat cu MCID; Pct. 1, 2.1 din Anexa la OMFP nr. 1826/2003 *pentru aprobarea Precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune*; Secțiunea 1.2 pct. 8 alin. (7), Secțiunea 4.11 pct. 397, 398 din OMFP nr. 1802/2014 *pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate*.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Elaborarea, aprobarea și aplicarea unei metodologii unitare de repartizare a cheltuielilor indirecte, inclusiv a cheltuielilor salariale și a cheltuielilor cu utilitățile, pe programe și proiecte, care să stabilească criterii clare, fundamentate și verificabile de alocare, precum și asigurarea unei evidențe contabile analitice corespunzătoare, care să permită corelarea cheltuielilor înregistrate în contabilitate cu cele repartizate și raportate pe fiecare program/proiect.
2. Raportarea cheltuielilor către finanțatori va fi realizată numai pe baza cheltuielilor alocate conform metodologiei aprobate și susținute de documente justificative, astfel încât să fie asigurată claritatea, verificabilitatea și corecta delimitare a cheltuielilor pe surse de finanțare.

5.7 Constatare: Neconformități privind repartizarea, justificarea și încadrarea cheltuielilor indirecte aferente Programului Nucleu PN 23.06 (nr. 2N/03.01.2023)

În cadrul verificării modului în care entitatea repartizează cheltuielile comune/indirecte între Programul Nucleu PN 23.06 și celelalte activități derulate (programe de cercetare, chiriași, activitate proprie), s-a constatat că **mecanismul utilizat nu este documentat, nu respectă obligațiile contractuale, nu asigură transparența, realitatea și unicitatea finanțării** și nu permite verificarea pe proiecte componente, așa cum solicită contractul de finanțare și structura Programului Nucleu.

Pentru justificarea sumei totale de **6.039.468 lei** raportate de entitate în **Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte aferent Programului Nucleu PN 23.06**, entitatea a pus la dispoziția auditului **două situații detaliate** (una inițială transmisă prin adresa de răspuns nr. 1820/31.10.2025 și una finală prin adresa de răspuns nr. 1920/18.11.2025) întocmite pentru toate categoriile de cheltuieli incluse în această anexă. Analiza comparativă a acestora, coroborată cu documentele contabile aferente, a evidențiat neconcordanțe, diferențe și deficiențe, care au condus la neconformitățile prezentate în continuare.

5.7.1 Nefundamentarea cheltuielilor indirecte în Anexa 7 - Deviz postcalcul și utilizarea directă a plafonului maximum de 43% în cererile de plată

În urma verificării concordanței între sumele declarate în **Anexa 7 – Deviz postcalcul** aferentă celor două cereri de plată depuse de entitate și situațiile detaliate puse la dispoziția echipei de audit (defalcări pe categorii de cheltuieli indirecte), s-a constatat că **entitatea nu determină cheltuielile indirecte pe baza costurilor efectiv realizate în perioada aferentă fiecărei cereri**, ci declară direct **plafonul maximum de 43% prevăzut de contractul de finanțare**, efectuând ulterior o repartizare anuală consolidată, fără legătură cu perioadele de raportare.

Compararea valorilor declarate în Anexa 7 – Deviz postcalcul cu totalurile însumate din situațiile detaliate a fost realizată **pentru fiecare perioadă distinctă**, întrucât cererile de plată trebuie să reflecte exclusiv cheltuielile indirecte aferente perioadei respective. Astfel:

- pentru **Cererea de plată nr. 470053/31.05.2024**, suma declarată la „cheltuieli indirecte” în **Anexa 7 – Deviz postcalcul** în cuantum de 1.919.891,78 lei **nu corespunde** totalului de 2.237.812,28 lei, calculat pe baza documentelor justificative aferente perioadei, conform situațiilor detaliate transmise, rezultând o diferență **+317.920,50 lei**;
- pentru **Cererea de plată nr. 470286/25.11.2024**, suma declarată în **Anexa 7– Deviz postcalcul**, în cuantum de 4.119.576,12 lei **nu este susținută** de situațiile defalcate pentru aceeași perioadă care indică suma de 3.801.656,84 lei, rezultând o diferență de

-317.919,28 lei.

Analiza documentelor transmise de entitate a evidențiat că aceasta a pus la dispoziție **Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte** exclusiv la nivelul **întregului Program Nucleu**, aferent întregului an 2024, fără defalcare pe proiecte componente și fără corespondență cu perioadele aferente celor două cereri de plată. În consecință, entitatea a justificat sumele declarate în Anexa 7 – Deviz postcalcul doar retroactiv, printr-o repartizare anuală ulterioară și nu prin corelarea cheltuielilor efective realizate ale fiecărei perioade.

Totodată, din explicațiile furnizate reiese că entitatea consideră că cheltuielile indirecte „*nu trebuie justificate la nivel de perioadă*”, întrucât ar avea caracter „*forfetar*”. Această interpretare este neconformă, întrucât:

- programul Nucleu finanțează exclusiv **cheltuieli reale**, documentate și aferente perioadei raportate;
- cheltuielile indirecte se justifică **la nivel de proiect și la nivelul fiecărei cereri de plată**, conform art. 4 lit. d) din Contract, care impune elaborarea și aplicarea metodologiei proprii de repartizare a cheltuielilor indirecte între proiectele componente;
- procentul maximum de 43% reprezintă **un plafon, nu o sumă garantată**, iar aplicarea automată a acestuia fără fundamentare documentară contravine prevederilor contractuale și normelor privind finanțarea publică.

Prin urmare, entitatea aplică o abordare neconformă, în sensul că **pleacă de la suma maximă posibilă (43%), o declară în Anexa 7 – Deviz postcalcul, iar ulterior întocmește o repartizare anuală consolidată pentru a reconcilia totalul**, în loc să determine cheltuielile indirecte pe baza costurilor efectiv realizate în perioada de raportare și să verifice ulterior încadrarea în plafon.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol⁷.

Cauză: Interpretarea eronată a plafonului de 43% ca sumă forfetară, nu ca limită maximă și necorelarea cheltuielilor indirecte cu costurile efectiv realizate pe perioade de raportare și pe proiecte.

Consecință: Acest mod de lucru:

- denaturează devizul postcalcul, care nu mai reflectă costurile reale ale fiecărei perioade de raportare;
- nu permite verificarea realității și cauzalității cheltuielilor declarate în cererile de plată;
- împiedică urmărirea coerentă a circuitului documentelor și a înregistrărilor.
- generează **risc major de raportare neconformă și de dublă finanțare**.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Măsurile pentru ca determinarea cheltuielilor indirecte să pornească exclusiv de la costurile efectiv realizate în perioadele de raportare, reflectate în evidența contabilă și susținute de documente justificative, acestea urmând a fi declarate în anexele și cererile de plată în forma și valoarea în care au fost înregistrate. Verificarea respectării plafonului maxim de 43% prevăzut în contractul de finanțare trebuie realizată ulterior, ca etapă distinctă de conformitate, fără ca acest plafon să fie utilizat ca bază de calcul sau sumă forfetară.

⁷ Art. 15 alin. (3) și Anexa nr. 2 - art. 11 pct. 7 lit. f), art. 17, art. 18 din HG nr. 1405/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice privind evaluarea, contractarea, finanțarea și monitorizarea programelor-nucleu de cercetare-dezvoltare; Art. 4 lit. d), art. 6 alin. (1), art. 8 din Contractul de finanțare a programului nucleu nr. 2N/2023 încheiat cu MCID; Secțiunea 2.3 pct. 31, 42 alin. (1), 45, 46, Secțiunea 2.4 pct.53, pct. 57 alin. (2) Secțiunea 4.11 pct. 397, 398, din OMFP nr. 1802/2014.

2. Revizuirea, elaborarea și aprobarea unei metodologii interne unitare privind identificarea, calculul, repartizarea și raportarea cheltuielilor indirecte și a cheltuielilor comune/de regie, care să fie aplicată consecvent la nivelul întregii entități. Metodologia trebuie să asigure determinarea cheltuielilor pe baza costurilor efectiv realizate și documentate, stabilirea unor criterii clare și uniforme de repartizare între programe, proiecte și activitatea proprie a entității, precum și corelarea directă dintre evidența contabilă și sumele raportate către finanțator. De asemenea, metodologia trebuie să prevadă explicit că plafonul maxim contractual reprezintă o limită superioară de eligibilitate și nu un mecanism de determinare a cheltuielilor indirecte, astfel încât să fie evitate alocările integrale nejustificate și repartizările neunitare ale cheltuielilor comune.

5.7.2 Nerespectarea obligației prevăzute la art. 4 lit. d) din contractul Programului Nucleu PN 23.06 privind elaborarea și aplicarea cheii de repartizare a cheltuielilor indirecte între proiectele componente

În urma verificării modului de organizare și justificare a cheltuielilor indirecte aferente Programului Nucleu PN 23.06, s-a constatat că entitatea **nu a elaborat și nu a aplicat metodologia proprie de repartizare a cheltuielilor indirecte între proiectele componente**, deși această obligație este stabilită în mod expres la art. 4 lit. d) din contractul de finanțare.

Conform contractului, entitatea trebuie să definească și să aplice o cheie de repartizare obiectivă, transparentă și verificabilă, care să permită alocarea proporțională a cheltuielilor generale și administrative fiecărui proiect component, în funcție de implicarea acestuia în activitățile programului. Această cerință este esențială pentru asigurarea realității, proporționalității și unicității finanțării, precum și pentru verificarea eligibilității cheltuielilor la nivelul fiecărui proiect.

Verificările auditului au evidențiat că entitatea:

- nu a întocmit metodologia prevăzută la art. 4 lit. d);
- nu a stabilit o cheie de repartizare aplicată proiectelor componente;
- nu a asociat nicio parte din cheltuielile indirecte fiecărui proiect;
- a raportat și justificat sumele doar la nivel consolidat, la nivelul Programului Nucleu;
- nu a elaborat documente suport care să reflecte repartizarea proporțională prevăzută de contract;
- nu a corelat situațiile transmise cu structura programului stabilită prin HG nr. 1405/2022.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol⁸.

Cauza neconformității o reprezintă **interpretarea eronată a prevederilor contractuale**, entitatea considerând că procentul de 43% prevăzut pentru cheltuielile indirecte se aplică **în mod identic/uniform** fiecărui proiect component, ca și cum ar reprezenta o **cheie de repartizare**, și nu un **plafon maxim** aplicabil la nivelul întregului program.

Această abordare a condus la ignorarea obligației de a stabili o **metodologie proprie** și o **cheie de repartizare obiectivă** între proiecte, conform art. 4 lit. d).

Consecință: În lipsa metodologiei prevăzute de art. 4 lit. d), repartizarea devine netransparentă și necontrolabilă, ceea ce:

⁸ Art. 4 lit. d) din Contractul de finanțare a programului nucleu nr. 2N/2023 încheiat cu MCID; Art. 11.7 lit. f) din Anexa nr. 2, art. 17 alin. (1) lit. b) din HG nr. 1405/2022.

- **nu permite verificarea realității și a modului corect de repartizare** cheltuielilor la nivel de proiect;
- **împiedică urmărirea logică** a modului de distribuire a costurilor între proiecte și alte activități ale entității;
- **crează risc major de alocare incorectă, dublă finanțare și raportare neconformă**,
- afectează conformitatea cu structura Programului Nucleu și cu modul de verificare utilizat de MCID (pe proiecte, nu pe program).

Recomandare: Conducerea entității va dispune elaborarea și aprobarea unei metodologii interne privind repartizarea cheltuielilor indirecte între proiectele componente ale Programului Nucleu PN 23.06, în conformitate cu obligația prevăzută la art. 4 lit. d) din contractul de finanțare și cu structura de raportare stabilită prin HG nr. 1405/2022. Metodologia trebuie să definească în mod clar criteriile și cheia de repartizare aplicabilă fiecărui proiect, să asigure asocierea explicită a cheltuielilor indirecte cu proiectele finanțate și să fie aplicată consecvent la nivelul fiecărei perioade de raportare, pe baza costurilor efectiv realizate și susținute de documente justificative, astfel încât sumele raportate să fie verificabile și corelabile cu evidența contabilă.

5.7.3 Repartizarea neunitară și nedocumentată a cheltuielilor comune/de regie la nivelul institutului

Din analiza situațiilor detaliate transmise pentru fiecare categorie de cheltuieli (adresa de răspuns nr.1920/18.11/2025) s-a constatat că **repartizarea cheltuielilor comune/de regie ale entității** se realizează în mod **neunitar, nefundamentat și lipsit de consecvență**. Astfel, **în unele cazuri întreaga cheltuială** (de ex. cheltuieli salarii, contribuții - CAM) **este alocată Programului Nucleu**, iar în altele **cheltuiala este împărțită între Programul Nucleu și chiriași**, în special la categoriile *utilități și prestări servicii*.

Totodată, potrivit situațiilor transmise, **entitatea nu repartizează nicio parte a acestor cheltuieli către activitatea proprie**, deși natura lor economică o impune.

Faptul că anumite costuri generale sunt declarate integral ca cheltuieli indirecte ale Programului Nucleu, fără a fi repartizate, în mod corespunzător și către celelalte programe derulate de entitate sau către activitatea proprie, deși au aceeași natură și sunt generate de utilizarea comună a acelorași spații, echipamente sau activități, evidențiază **lipsa unei metodologii unitare de alocare a cheltuielilor comune**.

Procentele aplicate diferă semnificativ între categorii și programe pentru cheltuieli identice, **fără justificări tehnice, fără criterii aprobate și fără documente de fundamentare**. În lipsa unui criteriu comun, **fiecare program aplică reguli proprii**, ceea ce generează **incoerență și imposibilitatea urmării logice** a modului de calcul al alocărilor. A fost identificată și **alocarea arbitrară a unor cheltuieli administrative**, prin trecerea lor **integral** în sarcina Programului Nucleu, **fără documente care să explice criteriul și modul de repartizare, respectiv să explice** de ce întreaga cheltuială a fost trecută la Programul Nucleu.

În aceste condiții, mecanismul actual de repartizare nu respectă cerințele de conformitate prevăzute de contractul de finanțare, **HG nr. 1405/2022, HG nr. 134/2011 și OMFP nr. 1802/2014** și nu permite determinarea unei imagini fidele privind cheltuielile indirecte **ale Programului Nucleu, ale celorlalte programe derulate de entitate, precum și ale activității proprii**.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol⁹.

⁹ Art. 6.1 lit. b) din Contractul de finanțare a programului nucleu nr. 2N/2023 încheiat cu MCID;

Cauză: Neelaborarea și neaprobarea la nivelul entității a unei metodologii interne de repartizare a cheltuielilor comune/de regie, ca urmare a:

- **interpretării eronate** potrivit căreia procentele aprobate anual în tabelul intern (pentru utilități) ar fi suficiente pentru justificarea și repartizarea tuturor categoriilor de cheltuieli comune;
- **lipsei unui cadru procedural formalizat**, care să stabilească criterii, algoritmi și documente suport pentru toate tipurile de cheltuieli de regie.

Consecință: Ca urmare a lipsei unei metodologii interne și a aplicării unor practici neuniforme:

- repartizarea cheltuielilor comune nu respectă criterii obiective și reguli clare;
- Programul Nucleu este încărcat cu cheltuieli administrative care nu îi aparțin în totalitate, în timp ce alte activități rămân subalocate;
- structura costurilor între programe devine incoerentă și dificil de urmărit, neexistând un criteriu comun de alocare;
- nu poate fi verificată legătura dintre cheltuielile inițiale, destinația reală și suma repartizată în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte;
- se generează risc ridicat de alocare incorectă și dublă finanțare între programe și activități;
- devizele postcalcul nu reflectă fidel consumul de resurse și nu sunt conforme cu cerințele contractuale și cu prevederile HG nr. 1405/2022 și OMFP nr. 1802/2014;
- se reduce semnificativ posibilitatea de verificare și validare a sumelor declarate în cererile de plată.

Recomandare: Conducerea entității va dispune revizuirea, elaborarea și aprobarea unei metodologii interne unitare privind identificarea, calculul, repartizarea și raportarea cheltuielilor indirecte și a cheltuielilor comune/de regie, care să fie aplicată consecvent la nivelul întregii entități. Metodologia trebuie să asigure determinarea cheltuielilor pe baza costurilor efectiv realizate și documentate, stabilirea unor criterii clare și uniforme de repartizare între programe, proiecte, chiriași/locatori și activitatea proprie a entității, precum și corelarea directă dintre evidența contabilă și sumele raportate către finanțator. De asemenea, metodologia trebuie să prevadă explicit că plafonul maxim contractual reprezintă o limită superioară de eligibilitate și nu un mecanism de determinare a cheltuielilor indirecte, astfel încât să fie evitate alocările integrale nejustificate și repartizările neunitare ale cheltuielilor comune

5.7.4 Neconformități privind modul de justificare și repartizare a valorii utilităților declarate în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte ale Programului Nucleu, în sumă de 517.461 lei

Analiza detaliată a categoriei „*Utilități*” a evidențiat o serie de neconformități specifice privind modul în care entitatea a justificat și a repartizat suma de 517.461 lei declarată în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte. Astfel:

a. Diferență între valoarea totală a facturilor și valoarea repartizată

Valoarea totală a facturilor de utilități (fără TVA) aferente anului 2024 este de 933.723,08 lei (conform situației transmise cu adresa de răspuns nr. 1920/18.11.2025), sumă confirmată prin concilierea fiecărei facturi din categoria „*Utilități*” cu *Jurnalul de achiziții*, fără a rezulta diferențe. Analiza modului de repartizare arată însă că entitatea a distribuit aceste valori doar pe două poziții: Programul Nucleu, pentru care a fost alocată suma de 517.461 lei, respectiv chiriași/locatori, pentru

Art. 17 alin. (1) lit. b) din HG nr.1405/2022.

care au fost repartizați 318.860 lei. Totalul valorilor repartizate (836.321 lei) nu acoperă întreaga valoare a facturilor de utilități, rezultând o diferență de 97.402,08 lei, care nu este alocată nici Programului Nucleu, nici chiriașilor, nici altor activități proprii ale entității, iar documentele transmise nu explică destinația acestei sume.

Totodată, s-a constatat că repartizarea utilităților aferente Programului Nucleu a fost realizată la nivel de program, printr-o singură sumă globală, fără defalcare pe cele două proiecte componente, ceea ce nu respectă structura bugetară din devizul postcalcul și cerințele contractuale privind evidența cheltuielilor pe proiecte.

Cauză: Diferența rezultă din **lipsa unui mecanism intern de reconciliere între valoarea totală a facturilor de utilități și sumele repartizate**, precum și din **absența unui algoritm documentat** pentru alocarea utilităților între program, chiriași și activitatea proprie. Entitatea aplică o repartizare globală, fără verificarea completitudinii și fără a justifica sumele nealocate.

Consecință: Valoarea totală a facturilor fără TVA (933.723,08 lei) nu este acoperită de repartizările efectuate (836.321 lei), rezultând o diferență nealocată de 97.402,08 lei. Această situație:

- nu permite verificarea destinației și realității consumului;
- afectează fidelitatea sumelor declarate în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte;
- poate conduce la majorarea sau diminuarea unor programe;
- generează risc de neeligibilitate și de dublă finanțare.

b. Neconcordanțe între situațiile transmise echipei audit, constând în valori diferite ale acelorași facturi, în timp ce totalul alocat Programului Nucleu rămâne identic

Analiza celor două situații transmise echipei de audit evidențiază **neconcordanțe semnificative privind valorile facturilor înscrise în categoria cheltuieli cu utilitățile**, utilizate pentru justificarea aceleiași sume totale de 517.461 lei. Astfel, în situația transmisă cu adresa de răspuns nr. 1820/31.10.2025, valoarea repartizată a facturii de energie termică (nr. 4269908/11.01.2024 Termoenergetica) a fost înregistrată cu valoarea de **44.886,81 lei**, în timp ce în situația transmisă cu adresa nr. 1920/18.11.2025, aceeași factură apare cu valoarea de **57.017,07 lei**, la care a fost adăugată încă o factură (nr. 31294/12.03.2024) a aceluiași furnizor în valoare de **8.909 lei**. Cu toate acestea, totalul alocat Programului Nucleu rămâne identic în ambele situații (517.461 lei), ceea ce indică faptul că valorile individuale ale facturilor nu sunt utilizate în mod consecvent, iar totalul raportat pare a fi menținut prin ajustări ulterioare, nesusținute de documente justificative sau de o metodologie verificabilă.

Cele două situații transmise de entitate sunt neconcordante, valorile acelorași facturi diferă, însă totalul alocat Programului Nucleu rămâne identic (517.461 lei), ceea ce indică lipsa unei metodologii reale de calcul.

Cauză: Utilizarea unor situații care au fost generate prin selectarea manuală a datelor în cadrul sistemului informatic, intervențiile fiind realizate direct în sistem, fără sprijinul unui algoritm sau al unei proceduri automatizate și fără existența unor reguli interne ori verificări care să stabilească modul de preluare și includere a facturilor. Această lipsă de control intern a permis folosirea unor valori diferite ale aceleiași facturi, în timp ce suma finală alocată Programului Nucleu a fost menținută constant.

Consecință: Menținerea aceleiași sume finale, în ciuda diferențelor semnificative în valorile facturilor, conduce la:

- denaturarea bazei de calcul a utilităților repartizate;
- pierderea corelării dintre documentele justificative și suma raportată în PN;
- dificultatea verificării modului real de formare a valorii declarate;
- suspiciunea unor ajustări artificiale pentru a menține suma predeterminată;
- risc major de raportare neconformă și lipsă de credibilitate a datelor transmise.

c. Consumul identificabil al echipelor de cercetare inclus integral în Programul Nucleu, fără repartizare proporțională

Analiza detaliată a consumului a evidențiat că, în suma de **517.461 lei** repartizată Programului Nucleu, entitatea a inclus și **consumul de energie electrică al echipelor de cercetare**, deși acest consum este identificat distinct în documentele contabile și poate fi asociat direct fiecărei echipe. Verificările au evidențiat că **majoritatea echipelor își desfășoară activitatea în mai multe programe naționale**, inclusiv în Programul Nucleu, situație care impunea **repartizarea proporțională a consumului** între programele la care acestea contribuie, în funcție de implicarea în fiecare proiect. În lipsa unei metodologii aprobate și a documentelor suport care să justifice un algoritm de alocare, entitatea a inclus integral consumul acestor echipe în cheltuielile indirecte ale Programului Nucleu, fără justificare economică.

Aceeași speță se regăsește și la categoria cheltuielilor „Servicii”.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol¹⁰.

Cauză: Această situație este generată de **absența unei metodologii de repartizare a consumului identificabil al echipelor pe programe**, entitatea considerând în mod eronat că întreaga valoare a consumurilor echipelor trebuie atribuită Programului Nucleu, deși acestea lucrează simultan în mai multe programe.

Consecință: Alocarea integrală a consumului echipelor în Programul Nucleu determină:

- majorarea nejustificată a cheltuielilor indirecte ale Programului Nucleu;
- diminuarea cheltuielilor către alte programe în care echipele sunt implicate;
- denaturarea costurilor reale și a devizelor postcalcul;
- dificultatea stabilirii unei distribuiri corecte în funcție de activitatea fiecărei echipe;
- risc ridicat de dublă finanțare, întrucât consumul aferent altor programe poate fi declarat și în alte surse.

Recomandare: Conducerea entității va dispune instituirea unui mecanism de verificare și aplicarea unei metodologii interne privind justificarea și repartizarea cheltuielilor cu utilitățile aferente Programului Nucleu.

5.7.5 Încadrarea necorespunzătoare a cheltuielilor în Programul Nucleu prin utilizarea exclusivă a înregistrării în conturile 6xx ca unic criteriu de declarare în devizul postcalcul

Analiza documentelor justificative și a celor două situații detaliate transmise de entitate pentru fundamentarea cheltuielilor indirecte raportate în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte a evidențiat faptul că entitatea aplică, în mod constant, o practică neconformă de determinare și declarare a cheltuielilor aferente Programului Nucleu PN 23.06. Această practică se bazează, în esență, pe premisa eronată că **simpla înregistrare a unei operațiuni într-un cont de cheltuieli (clasa 6)** este suficientă pentru a o considera eligibilă în cadrul Programului Nucleu, fără

¹⁰ Art. 4 lit. b) din Contractul de finanțare a programului nucleu nr. 2N/2023 încheiat cu MCID.

a ține cont de anul achiziției, de natura economică a operațiunii și fără a verifica legătura reală cu activitățile finanțate în anul de raportare.

Potrivit prevederilor contractului de finanțare și ale HG nr. 1405/2022, Programul Nucleu este multianual, însă **doar cheltuielile efectiv realizate în perioada de raportare pot fi declarate**. În cazul materialelor și consumabilelor, cum este carburantul, **cheltuiala se angajează la momentul achiziției**, iar ieșirea ulterioară din stoc nu generează o cheltuială nouă, ci doar o operațiune de descărcare din gestiune.

Din punct de vedere contabil, potrivit politicilor contabile ale entității și reglementărilor aplicabile, costurile bunurilor de natura stocurilor se recunosc drept cheltuieli la momentul consumului acestora, iar nu la momentul achiziției.

Cu toate acestea, în cadrul Programului Nucleu, pot fi declarate drept cheltuieli eligibile numai acele costuri aferente consumurilor care provin din resurse financiare angajate în perioada de raportare și care au o legătură directă cu activitățile finanțate în cadrul programului pentru anul respectiv. Consumul de stocuri achiziționate în exerciții financiare anterioare nu generează un cost nou în anul raportării, ci reprezintă utilizarea unor resurse financiare deja angajate și recunoscute contabil în perioade anterioare.

Prin urmare, deși consumul este corect recunoscut contabil în anul în care are loc, acesta nu poate fi considerat cheltuială eligibilă a Programului Nucleu pentru anul de raportare, în lipsa angajării costului în aceeași perioadă. În acest caz, eroarea constatată nu privește modul de contabilizare a stocurilor, ci interpretarea eronată a regulilor de eligibilitate și a principiului delimitării în timp a cheltuielilor în raportarea aferentă Programului Nucleu.

În acest context, verificările efectuate pentru categoria „Materiale” din Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuieli indirecte au arătat că entitatea a declarat în anul 2024 **consumuri de carburant** pe baza bonurilor de ieșire din stoc, deși documentele justificative arată că aceste cantități provin integral din **achiziții efectuate în anul 2023**, fiind înregistrate ca stoc la începutul perioadei de raportare. Achiziția, adică momentul real al angajării cheltuielii, a avut loc, așadar, în 2023 și, dacă era aferentă Programului Nucleu, trebuia analizată și raportată în devizul postcalcul aferent acestui exercițiu.

În cazul de față, deși consumul de carburant a fost înregistrat ca ieșire din stoc în anul 2024, **nu reprezintă o nouă cheltuială în sens economic**, ci utilizarea unor resurse financiare deja angajate și recunoscute contabil în anul anterior. În consecință, consumul de carburant provenit din achizițiile din 2023 nu poate fi declarat drept cheltuială eligibilă a Programului Nucleu PN 23.06 pentru anul 2024, întrucât:

- nu constituie un cost efectiv suportat în anul de raportare pentru activitățile Programului Nucleu;
- provine din stocuri achiziționate în afara perioadei de eligibilitate aferente exercițiului 2024;
- nu respectă principiile de realitate și delimitarea în timp a cheltuielilor;
- nu poate fi asociat în mod direct proiectelor Programului Nucleu aferente anului 2024, fiind legat de o achiziție anterioară.

Pentru a evidenția caracterul repetitiv al practicii, se constată aceeași abordare și în cazul echipamentelor laser în valoare de 586.667,62 lei, selectate în testul de parcurgere aferent cheltuielilor directe. Deși aceste bunuri au fost corect recunoscute în contabilitate ca active imobilizate, entitatea a procedat la înregistrarea suplimentară a valorii lor în contul 602 – „Materiale consumabile”, **exclusiv pentru a genera o cheltuială de exploatare care să poată fi declarată în devizul postcalcul**.

Paralela dintre cele două spețe, respectiv dintre consumul de carburant provenit din achiziții anterioare și dintre reînregistrarea valorii echipamentelor laser în conturi de consum, arată aceeași premisă eronată de lucru: entitatea consideră că apartenența la clasa 6 de conturi determină automat includerea în devizul postcalcul, fără a analiza natura economică a operațiunii și anul în care costul a fost efectiv angajat.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol¹¹.

Cauză: Nerespectarea cerințelor privind analiza naturii economice și a perioadei de angajare a costurilor, entitatea utilizând înregistrarea în conturile din clasa 6 drept unic criteriu de declarare în devizul postcalcul, **eliminând delimitările esențiale dintre:**

- consum efectiv și simplă descărcare din stoc;
- cheltuială aferentă perioadei de raportare și cheltuială din exerciții anterioare;
- cheltuială de exploatare și tratamentul contabil aplicabil mijloacelor fixe;
- costul real al activităților Programului Nucleu și operațiuni contabile fără conținut economic în anul analizat.

Această abordare reflectă o înțelegere formală a conturilor 6xx, fără a respecta principiile economice și a limitelor de eligibilitate prevăzute de contractul de finanțare și de reglementările contabile.

Consecință: Această practică **afectează acuratețea sumelor declarate, distorsionează devizul postcalcul și conduce la raportări neconforme**, întrucât:

- valorile raportate nu mai reflectă costurile efectiv realizate în perioada de raportare;
- apar suprapuneri între exerciții și preluări nejustificate de cheltuieli;
- cheltuielile declarate nu mai pot fi corelate cu activitățile derulate în anul analizat;
- crește riscul de includere în Programul Nucleu a unor costuri care nu aparțin exercițiului curent.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Clarificarea și aplicarea unitară a tratamentului privind materialele consumabile, prin delimitarea clară între achizițiile aferente exercițiului de raportare și utilizările din stocurile constituite în exercițiile precedente, astfel încât în devize să fie incluse exclusiv costurile angajate în perioada raportată, evitându-se includerea unor valori care nu reprezintă cheltuieli aferente exercițiului curent.
2. Revizuirea și corectarea tratamentului contabil aplicat cheltuielilor declarate în cadrul Programului Nucleu, precum și a criteriilor de recunoaștere a cheltuielilor eligibile, prin:
 - recunoașterea cheltuielilor eligibile în funcție de momentul angajării costului, și nu exclusiv pe baza încadrării acestora în conturi din clasa 6;
 - delimitarea strictă între cheltuielile aferente exercițiului de raportare și cele aferente perioadelor anterioare;
 - eliminarea practicii de înregistrare nejustificată a valorii mijloacelor fixe în conturi de consum în scopul includerii acestora în devize;
 - verificarea conținutului economic real al operațiunilor înainte de includerea acestora în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte;
 - instruirea personalului responsabil cu raportările financiare cu privire la diferența dintre cheltuiala contabilă, consumul din stoc și cheltuiala eligibilă.

¹¹ Art. 4 lit. h) și k), art. 6 alin. (1) din Contractul de finanțare a programului nucleu nr. 2N/2023 încheiat cu MCID

5.7.6 Raportarea neconformă a unei stornări de TVA ca cheltuială indirectă în categoria „Deplasări”

Din analiza detaliată a categoriei „Cheltuieli de deplasare” din Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte, a rezultat includerea unei sume care nu are nicio legătură cu natura și destinația cheltuielilor raportate. Suma de 58,13 lei provine din **stornarea TVA** aferentă facturii nr. 03093/23.08.2024, factură declarată de entitate ca **cheltuială directă eligibilă** a Programului Nucleu, la categoria deplasări.

Deși factura inițială a fost încadrată corect ca **cheltuială directă**, entitatea a raportat stornarea TVA aferentă acesteia la **cheltuieli indirecte – deplasări**, categorie care, prin natura sa, reflectată exclusiv **cheltuielile comune de regie** (costuri administrative, utilități și alte cheltuieli generale repartizate pe programe, chiriași și activități proprii). TVA stornată nu reprezintă o cheltuială de regie, nu are caracter de consum comun și nu poate fi asimilată cheltuielilor indirecte.

Această raportare este neconformă, deoarece **stornarea TVA reprezintă o ajustare fiscal contabilă aferentă unei cheltuieli directe**, nu o cheltuială operațională. Orice ajustare aferentă unei cheltuieli directe trebuie reflectată **în aceeași categorie de cost** ca și cheltuiala inițială, nicidecum transferată în zona cheltuielilor indirecte pentru a modifica nivelul acestora. Transferul unei stornări în altă categorie bugetară reprezintă implicit o abatere de la principiile de realitate, periodicitate, corelare și unicitate a finanțării.

În lipsa justificării economice, **această includere într-o categorie necorespunzătoare se înscrie în același tipar de neconformitate identificat la analiza modului de repartizare a utilităților**, unde s-a constatat menținerea aceleiași sume totale pentru Programul Nucleu (517.461 lei) în două situații diferite, deși valorile facturilor înscrise diferă semnificativ.

Similar, raportarea stornării TVA la cheltuieli indirecte arată utilizarea unor ajustări care nu au legătură cu consumul efectiv de resurse, putând indica o încercare de **menținere artificială a nivelului cheltuielilor de regie la maximum de 43%**, independent de valoarea reală a operațiunilor, în lipsa unei metodologii de calcul transparente și verificabile.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol¹².

Cauză: interpretarea eronată a naturii economice a stornării de TVA, entitatea tratând ajustarea fiscală aferentă unei cheltuieli directe ca pe o operațiune de regie, **prin ignorarea regulii potrivit căreia orice stornare trebuie reflectată în aceeași categorie de cost ca operațiunea inițială**.

Această abordare denotă și **lipsa unei metodologii interne privind alocarea și clasificarea ajustărilor fiscale**, ceea ce a condus la includerea sumei într-o categorie bugetară fără legătură cu natura ei economică.

Consecință: Această practică **afectează acuratețea și realitatea sumelor declarate**, deoarece:

- distorsionează structura devizului postcalcul și raportarea din Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte;
- generează un **risc semnificativ de neconformitate**, prin includerea unei ajustări fiscale într-o categorie fără legătură cu natura sa economică;
- **crează premisa unei duble finanțări**, prin includerea aceleiași sume reprezentând TVA atât în structura cheltuielilor directe, cât și, ulterior, în cea a cheltuielilor indirecte raportate în cadrul Programului Nucleu, deși aceasta a fost deja regularizată contabil.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

¹² Art. 4 lit. b) din Contractul de finanțare a programului nucleu nr. 2N/2023 încheiat cu MCID.

1. Corectarea modului de încadrare a stornărilor de TVA, astfel încât orice ajustare să fie reflectată în aceeași categorie de cost ca operațiunea inițială care a generat-o.
2. Eliminarea practicii de raportare a stornărilor de TVA în categoriile de regie.
3. Implementarea unui control suplimentar asupra modificărilor operate în situațiile financiare și în raportările transmise, în scopul prevenirii ajustărilor artificiale sau nejustificate, similare celor constatate în cazul utilităților și al TVA.
4. Corectarea raportărilor financiare aferente Programului Nucleu PN 23.06 pentru exercițiul financiar 2024, prin excluderea din Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte a tuturor sumelor declarate neeligibile, respectiv stornările de TVA aferente cheltuielilor directe, raportate eronat la categoria cheltuieli indirecte.

5.7.7 Tratament neconform al TVA nedeductibile (prorată definitivă) și clasificarea eronată a acestora în categoria „Impozite și taxe” a Programului Nucleu

În urma verificării modului de evidențiere contabilă și de raportare a cheltuielilor indirecte aferente Programului Nucleu PN 23.06, s-a constatat că entitatea aplică sistemul de prorată a TVA și determină prorata provizorie și definitivă în conformitate cu prevederile Codului fiscal. La regularizarea anuală, în situațiile în care prorata definitivă este mai mică decât prorata provizorie, diferența de TVA dedusă în plus este:

- înregistrată în contabilitate în conturi de cheltuieli cu impozite și taxe (ex.: 635 – „Cheltuieli cu alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate”), și
- raportată în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte la categoria „Impozite și taxe”, inclusiv în cazul facturilor de utilități și altor cheltuieli curente repartizate pe echipe și spații.

Această abordare **separă TVA nedeductibilă de costul bunului sau serviciului de la care provine și tratează diferența rezultată din regularizarea prorata drept un impozit distinct**, ceea ce **contravine reglementărilor contabile, fiscale și principiilor de recunoaștere a cheltuielilor aplicabile programelor finanțate din fonduri publice.**

Conform legislației în vigoare:

- **TVA nedeductibilă, inclusiv diferențele rezultate din regularizarea prin prorata definitivă, nu reprezintă un impozit în sine**, ci constituie o parte a costului bunului/serviciului achiziționat, pe care entitatea nu îl poate recupera prin mecanismul deducerii;
- TVA nerecuperabilă **nu este o obligație fiscală autonomă** datorată bugetului de stat, ci o **componentă inseparabilă a prețului de achiziție**, fiind în mod economic echivalentă oricărui alt cost aferent bunului/serviciului (preț, transport, taxe nerecuperabile, manipulare etc.).

Reglementările contabile sunt explicitate în acest sens: potrivit OMFP nr. 1802/2014, taxele nerecuperabile, indiferent de natura lor, **se includ în costul de achiziție al bunurilor, serviciilor sau imobilizărilor**, iar în cazul cheltuielilor curente (de exemplu utilități, servicii, consumabile), TVA nedeductibilă trebuie să majoreze cheltuiala aferentă, reflectând costul efectiv suportat de entitate.

Prin urmare TVA nedeductibilă aferentă serviciilor și cheltuielilor curente (ex.: utilități) trebuie înregistrată în conturile de tipul 605, 628, 602 etc., corespunzător naturii economice a operațiunii, iar TVA nedeductibilă aferentă imobilizărilor trebuie inclusă în valoarea de intrare a activului (ex.: 213, 214), în conformitate cu principiul costului de achiziție.

Înregistrarea diferenței de prorată în conturile 635 și raportarea acesteia în categoria „Impozite și taxe” reprezintă o clasificare neconformă, deoarece separă TVA de bunul/serviciul pentru care a fost generată și contravine prevederilor din Codul fiscal, OMFP 1802/2014 și cerințelor contractului de finanțare privind corelarea costurilor.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol¹³.

Cauză: Interpretarea eronată a prevederilor fiscale și contabile privind tratamentul TVA nedeductibile, entitatea separând TVA nerecuperabilă de costul operațiunii din care provine și înregistrând diferențele de prorată ca „impozite și taxe”, contrar prevederilor Codului fiscal și OMFP nr. 1802/2014. Această abordare este cauzată și de **lipsa unei proceduri interne** privind clasificarea ajustărilor de TVA în funcție de natura economică a cheltuielii.

Consecință: Acest tratament contabil **afectează acuratețea și fidelitatea cheltuielilor indirecte raportate**, întrucât:

- denaturează natura economică a operațiunii și nivelul cheltuielilor indirecte;
- separă TVA nedeductibilă de costul bunului/serviciului ceea ce face imposibilă corelarea dintre evidența contabilă și raportările din Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte;
- împiedică verificarea corectă a consumului de resurse și a costurilor declarate la nivel de program și proiect;
- afectează principiile de realitate, alocare și unicitate a finanțării;
- determină o raportare neconformă a cheltuielilor indirecte, cu impact direct asupra fidelității informațiilor financiare.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Corectarea tratamentului contabil aplicat TVA nedeductibile, inclusiv a diferențelor rezultate din aplicarea proratei definitive, prin includerea acestora în costul bunurilor, serviciilor sau activelor de la care provin, în conformitate cu prevederile OMFP nr. 1802/2014 și cu principiul costului efectiv.
2. Corectarea raportărilor financiare aferente Programului Nucleu PN 23.06 pentru exercițiul financiar 2024, prin excluderea din Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte a tuturor sumelor declarate neeligibile, respectiv diferențele de TVA nedeductibilă rezultate din aplicarea proratei, raportate necorespunzător la categoria „Impozite și taxe”.
3. Înregistrarea TVA nerecuperabile în conturile corespunzătoare naturii economice a cheltuielii (de exemplu, 602, 605, 628) sau, după caz, în valoarea activelor (conturile 213/214), cu eliminarea utilizării contului 635 pentru evidențierea acestor sume.
4. Revizuirea devizelor postcalcul aferente Programului Nucleu, în vederea verificării concordanței dintre TVA nedeductibilă raportată, bunurile, serviciile și activele declarate inițial în cadrul Programului Nucleu, precum și sursa de finanțare efectivă a acestor costuri.
5. Regularizarea și, după caz, returnarea sumelor reprezentând TVA nedeductibilă care nu se regăsesc în valoarea costului bunurilor, serviciilor sau activelor declarate inițial în Programul Nucleu sau care au fost declarate și finanțate în cadrul altor programe ori

¹³ Pct. 8 alin. (6) din OMFP nr. 1802/2014;

Art. 300 alin. (6) din Legea 227/2015 privind Codul fiscal;

Art. 4 lit. b), art. 16 alin. (1) din Contractul de finanțare a programului nucleu nr. 2N/2023 încheiat cu MCID.

proiecte și ulterior incluse nejustificat în Programul Nucleu, la categoria „Impozite și taxe”.

6. Asigurarea unei delimitări clare între programe și sursele de finanțare, astfel încât TVA nedeductibilă să fie suportată exclusiv de programul sau proiectul în cadrul căruia a fost generată cheltuiala.
7. Elaborarea și aprobarea unei proceduri interne privind tratamentul contabil și raportarea TVA nedeductibile rezultate din aplicarea prorataei.

5.7.8 Limitarea verificării privind posibila dublă finanțare a cheltuielilor indirecte la nivelul INCD, ca urmare a nepunerii la dispoziție a situațiilor pentru celelalte programe și proiecte de finanțare derulate la nivelul ICEHIM

Analiza documentelor transmise de entitate a evidențiat că verificările privind posibila dublă finanțare a cheltuielilor indirecte au putut fi realizate exclusiv la nivelul Programului Nucleu PN 23.06. **Deși echipa de audit a solicitat prin adresa nr. 76589/12.11.2025 în mod expres situațiile detaliate aferente tuturor programelor și proiectelor de finanțare derulate de entitate, nu doar Programului Nucleu, aceste situații nu au fost puse la dispoziția echipei de audit. În schimb, entitatea a prezentat exclusiv raportări financiare întocmite sub forma devizelor postcalcul, care nu conțin defalcarea cheltuielilor indirecte pe documente justificative (facturi, bunuri, servicii, salarii), astfel încât nu permit corelarea sumelor raportate cu evidența contabilă și nici verificarea utilizării efective a aceluiași cheltuieli la nivelul întregii entități.**

În aceste condiții, verificările s-au limitat la sumele declarate în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte aferente Programului Nucleu PN 23.06, fără posibilitatea analizării modului de repartizare a aceluiași cheltuieli comune în cadrul celorlalte programe și proiecte.

Pe baza documentelor transmise pentru Programul Nucleu, s-a putut determina partea din fiecare factură repartizată acestui program. **Nu a fost însă posibilă verificarea dacă aceleași facturi sau aceleași sume au fost utilizate și la fundamentarea raportărilor financiare ale altor programe, întrucât:**

- raportările financiare aferente celorlalte surse de finanțare nu conțin defalcarea cheltuielilor indirecte pe documente justificative;
- nu a fost pusă la dispoziție o situație internă consolidată care să reflecte modul de repartizare a cheltuielilor comune între toate programele, proiectele și activitatea proprie a entității.

Entitatea a precizat că cheltuielile indirecte/regie sunt colectate la nivelul institutului și repartizate ulterior pe programe și proiecte, în limitele procentelor prevăzute în devizele acestora, în scopul asigurării continuității activității și funcționării institutului. **Cu toate acestea, documentele prezentate nu permit urmărirea concretă a modului de repartizare a cheltuielilor colectate și nici verificarea respectării principiului utilizării unice a fondurilor publice, în contextul existenței mai multor surse de finanțare și al realizării de venituri proprii de către entitate.**

În plus, limitarea verificării posibilei duble finanțări este accentuată de tratamentul contabil aplicat fondurilor publice transferate pentru finanțarea programelor de cercetare. La nivelul entității, s-a constatat că doar sumele primite cu titlu de avans sunt evidențiate în contul 472 „Venituri înregistrate în avans”, în timp ce restul fondurilor transferate sunt recunoscute direct ca venituri ale exercițiului, fără corelare cu cheltuielile eligibile efectiv realizate pentru fiecare program sau proiect. Această modalitate de înregistrare afectează urmărirea distinctă a fondurilor pe surse de

finanțare și pe destinații și limitează suplimentar posibilitatea verificării utilizării unice a acelorași cheltuieli indirecte în cadrul mai multor programe și proiecte derulate de entitate.

Această situație reprezintă o **limitare a misiunii de audit de conformitate**, întrucât împiedică verificarea respectării cerințelor legale și contractuale privind evitarea dublei finanțări a cheltuielilor indirecte la nivelul întregii entități și menține un risc ridicat de suprapunere a finanțărilor și de raportare neconformă.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol¹⁴.

Cauză: Interpretarea eronată și aplicarea necorespunzătoare a cerințelor legale și contractuale privind evidența și raportarea cheltuielilor indirecte, prin considerarea devizelor postcalcul drept documente suficiente pentru justificarea și verificarea cheltuielilor, în absența întocmirii și transmiterii unor situații detaliate care să permită corelarea cheltuielilor înregistrate în contabilitate cu raportările pe programe și proiecte, inclusiv pentru celelalte surse de finanțare ale entității.

Consecință: În absența documentelor necesare pentru detalierea și corelarea cheltuielilor indirecte la nivelul întregii entități:

- **nu poate fi stabilit** dacă aceleași cheltuieli au fost raportate concomitent în Programul Nucleu și în alte programe/proiecte ale INCD;
- **nu poate fi confirmată** unicitatea și corectitudinea cheltuielilor incluse în PN 23.06;
- **nu poate fi verificat** modul de repartizare a cheltuielilor comune la nivelul entității;
- **nu poate fi evaluat** riscul de suprapunere a finanțărilor;
- verificarea cerinței privind evitarea dublei finanțări rămâne afectată de o **limitare a misiunii**, iar riscul raportării aceleiași cheltuieli în mai multe programe **nu poate fi exclus**.

Recomandare: Pentru asigurarea unei evidențe clare și verificabile a modului de repartizare a cheltuielilor comune la nivelul întregii entități și pentru eliminarea riscului de dublă finanțare, conducerea entității va dispune:

1. Elaborarea și aprobarea unei metodologii interne unitare de repartizare a cheltuielilor indirecte, aplicabilă tuturor programelor și proiectelor de finanțare, precum și activității proprii.
2. Organizarea unei evidențe contabile analitice pe programe/centre de cost, care să permită identificarea și verificarea modului de distribuire a fiecărei categorii de cheltuieli între programe, chiriași și activitatea proprie.
3. Asigurarea unei corelări permanente între evidența contabilă generală și raportările financiare către finanțatori, astfel încât sumele declarate pe programe să reflecte exact cheltuielile aferente fiecărei surse de finanțare.
4. Întocmirea și actualizarea periodică a unor situații consolidate care să reflecte modul de repartizare a cheltuielilor comune la nivelul întregului institut.
5. Revizuirea tratamentului contabil aplicat fondurilor primite prin titlul 55.01.48, astfel încât acestea să fie evidențiate ca subvenții și recunoscute ca venituri pe măsura efectuării cheltuielilor eligibile aferente programelor finanțate, precum și asigurarea

¹⁴ Art. 4, art. 6 alin. (1), art. 8, art. 26 alin. (1) din *Contractul de finanțare a programului nucleu* nr. 2N/2023 încheiat cu MCID; Art. 17 și 20 din HG nr. 1405/2022; Secțiunea 4.11 pct. 397 și 398 din OMFP nr. 1802/2014.

unei evidențe distincte care să permită corelarea fondurilor primite cu cheltuielile realizate și cu raportările transmise finanțatorilor.

Implementarea acestor măsuri va permite entității să documenteze corect și transparent alocarea cheltuielilor indirecte, să respecte prevederile contractuale și legislația aplicabilă.

Urmare ședinței de închidere a misiunii, entitatea a transmis adresa nr. 2123/11.12.2025, prin care a prezentat explicații privind diferențele identificate.

Astfel, diferența de 97.402,08 lei „*este inclusă în suma totală de 368.110,51 lei, reprezentând diferența între totalul facturilor înregistrate în conturile 605 (1.204.431,82 lei) și suma totală a facturilor completate în macheta „Centralizator detaliat – categoria 6 cheltuieli cu utilitățile 2024 – Programul Nucleu” (933.723,08 lei) din care s-a dedus suma de 836.321,31 lei, respectiv 517.461 lei repartizată pe Programul Nucleu (raportată ca Cheltuieli Indirecte – Utilități exclusiv pentru finanțarea pe Programul Nucleu (PN)) - Anexa 8.5) și suma refacturată la chiriași-locatari/subconsumatori în valoare de 318.860,31 lei. Diferența contabilă rezultată de 368.110,51 lei include și suma de 97.402,08 lei, repartizată pe fiecare factură în parte.*”

Suma de 97.401,77 lei reprezintă cheltuieli indirecte cu utilitățile aferente proiectelor și programelor derulate de entitate, altele decât Programul Nucleu. Entitatea a precizat că aceste cheltuieli nu au fost detaliate în machetele transmise pe fiecare proiect, întrucât, la nivelul institutului, nu este elaborată o metodologie de repartizare diferențiată a cheltuielilor indirecte aferente proiectelor, altele decât Programul Nucleu.

Totodată, s-a menționat că **cheltuielile indirecte care nu sunt acoperite din procentele stabilite prin devizele post-calcul din contractele de cercetare-dezvoltare sunt suportate din fonduri proprii ale entității**. Pentru acoperirea necesarului de lichidități, entitatea utilizează credit de tip Overdraft.

Analizând explicațiile transmise de entitate prin adresa nr. 2123/11.12.2025, echipa de audit constată că acestea **nu conduc la modificarea constatării**, întrucât nu înlătură neconformitățile identificate, ci, dimpotrivă, **confirmă deficiențele de fond privind modul de repartizare, justificare și evidențiere a cheltuielilor indirecte**, în special a utilităților.

- **Cu privire la includerea sumei de 97.402,08 lei în diferența contabilă totală de 368.110,51 lei**

Explicația entității potrivit căreia suma de 97.402,08 lei este „inclusă” în diferența contabilă totală de 368.110,51 lei nu înlătură constatarea auditului.

Constatarea nu a vizat existența unei diferențe aritmetice izolate, ci **lipsa unei alocări documentate și verificabile a valorii facturilor de utilități către destinații clare (PN, alte programe, activitate proprie)**.

Entitatea confirmă, totodată, faptul că **nu deține o metodologie/cheie de repartizare a cheltuielilor indirecte**, situație care contravine obligației prevăzute la art. 4 lit. d) din contractul de finanțare. Justificarea unei cheltuieli indirecte nu se poate realiza prin deduceri matematice din evidența contabilă sau prin includerea într-un total anual, ci exclusiv prin **aplicarea unei chei de repartizare fundamentate tehnic, aprobate și aplicate anterior efectuării și raportării cheltuielii**.

Faptul că această sumă este „*repartizată pe fiecare factură*” **nu este demonstrat prin documente suport**, nu este reflectat într-o metodologie aprobată și nu permite urmărirea destinatarului final al consumului. În consecință, **diferența rămâne nealocată din punct de vedere economic**, chiar dacă este inclusă într-un total contabil.

- **Cu privire la susținerea că suma de 97.401,77 lei reprezintă cheltuieli indirecte**

aferele altor proiecte decât Programul Nucleu

Entitatea confirmă explicit că această sumă reprezintă cheltuieli indirecte aferente altor proiecte și programe, însă precizează că **nu a detaliat aceste cheltuieli pe proiecte**, întrucât nu există o metodologie de repartizare pentru acestea.

Această afirmație **confirmă integral constatarea auditului**, respectiv inexistența unei metodologii de repartizare a cheltuielilor indirecte; imposibilitatea verificării alocării cheltuielilor pe proiecte; lipsa delimitării clare între cheltuielile Programului Nucleu și cele aferente altor surse de finanțare.

În absența unei metodologii și a documentelor suport, **simplică afirmare a destinației cheltuielilor nu poate substitui justificarea documentară** impusă de contractul de finanțare și de reglementările contabile.

- Cu privire la suportarea cheltuielilor indirecte din fonduri proprii și utilizarea creditului de tip overdraft

Mențiunea entității potrivit căreia cheltuielile indirecte neacoperite din contracte sunt suportate din fonduri proprii și din credit de tip overdraft **nu are relevanță pentru obiectul constatării**, care vizează:

- modul de repartizare și justificare a cheltuielilor indirecte declarate în cererile de plată;
- respectarea obligațiilor contractuale privind transparența, realitatea și verificabilitatea cheltuielilor.

Sursa de finanțare utilizată pentru acoperirea temporară a cheltuielilor nu înlătură obligația de **alocare corectă și documentată a cheltuielilor pe programe și proiecte** și nici nu justifică includerea integrală a unor consumuri în sarcina Programului Nucleu.

Punctul de vedere transmis de entitate:

- nu infirmă constatările identificate;
- confirmă inexistența unei metodologii de repartizare a cheltuielilor indirecte;
- nu clarifică destinația economică a sumei de 97.402,08 lei;
- confirmă lipsa defalcării cheltuielilor indirecte pe proiecte și pe perioade.

Totodată, echipa de audit reține că, pentru neconcordanța constatată la cheltuielile salariale, în sumă de 2.630.724 lei, entitatea a formulat explicații de aceeași natură, invocând inexistența unei metodologii de repartizare a cheltuielilor indirecte pentru proiectele altele decât Programul Nucleu, precum și suportarea diferențelor din fonduri proprii, inclusiv prin utilizarea unui credit de tip overdraft. Aceste explicații nu au fost însoțite de documente justificative sau evidențe analitice care să permită corelarea cheltuielilor salariale cu programele și proiectele finanțate și nu au condus la reconcilierea diferenței identificate.

Prin urmare, **constatarea se menține în forma inițială**, întrucât explicațiile primite evidențiază aceleași deficiențe de fond semnalate de audit și nu aduc elemente noi care să conducă la modificarea concluziilor formulate.

6. Alte aspecte, care nu au influențat concluzia auditului.

6.1 Un prim aspect se referă la faptul că **tranzacțiile în valută nu sunt evaluate prin folosirea corectă a cursului de schimb al pieței valutare comunicat de BNR, din ultima zi bancară anterioară operațiunii**.

Din analiza documentelor suport care au stat la baza înregistrării cheltuielilor aferente deplasările externe și a facturilor în valută **s-a constatat că, pentru contabilizarea tranzacțiilor în valută, entitatea folosește un curs de schimb al pieței valutare incorect**. Tranzacțiile nu sunt

evaluate prin folosirea corectă a cursului de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României (BNR), din ultima zi bancară anterioară operațiunii, ci sunt evaluate la cursul valutar comunicat de BNR de la data efectuării operațiunii, denaturând informațiile din situațiile financiare. Ca regulă generală, cursul valutar anunțat în ziua X este valabil în ziua X+1, eventual și în următoarele zile până la următoarea zi bancară, inclusiv.

În urma discuțiilor purtate cu reprezentanții entității, echipei de audit i-a fost prezentată Nota de serviciu nr. 2367/01.08.2025, din care rezultă că, începând cu data de 01.08.2025, la înregistrarea facturilor și deconturilor în valută se utilizează cursul BNR publicat în ziua anterioară, considerat ca fiind cursul valabil pentru data operațiunii și nu cursul comunicat de BNR din ziua efectuării operațiunii. Entitatea a prezentat, în susținerea afirmațiilor, o factură externă emisă la data de 02.09.2025, împreună cu cursul BNR publicat la data de 01.09.2025 (curs valabil pentru data de 02.09.2025), precum și nota contabilă aferentă. Din verificările efectuate asupra documentelor prezentate s-a constatat că înregistrarea contabilă a fost realizată corect, entitatea utilizând cursul valutar corespunzător.

Reglementările legale nerespectate sunt prezentate în Nota de subsol¹⁵.

Cauză: Interpretarea greșită a prevederilor legale referitoare la evaluarea operațiunile economice în valută.

Consecință: Utilizarea unui curs valutar incorect influențează direct valoarea creanțelor, datoriilor și cheltuielilor înregistrate în contabilitate, ceea ce poate conduce atât la supra/subevaluarea acestora în lei, cât și imposibilitatea oferirii unei imagini fidele a poziției financiare și a performanței entității.

Recomandare: Având în vedere că în anul 2025 a fost remediată deficiența, nu se impun recomandări.

6.2 Un alt aspect vizează nerespectarea cadrului de competență în aprobarea măsurilor privind Contractul Colectiv de Muncă aplicabil la nivelul entității

Prin **Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 8/04.07.2024** a fost acordat mandat exclusiv **pentru negocierea și semnarea unui nou contract colectiv de muncă**, fără a fi aprobat un mandat distinct privind prelungirea contractului existent.

Cu toate acestea, entitatea a prezentat Hotărârea Comitetului de Direcție nr. 28/30.09.2024 (3546/30.09.2024), prin care s-a decis „*menținerea aplicabilității Contractului Colectiv de Muncă până la înregistrarea la Inspectoratul Teritorial de Muncă a noului contract*”, decizie în afara competențelor acestui comitet.

Potrivit Regulamentului de organizare și funcționare al ICECHIM București, aprobat prin **Hotărârea Guvernului nr. 293/2004**, art. 20 lit. (k), **Consiliul de Administrație** este autoritatea competentă să aprobe mandatele privind negocierea contractului colectiv de muncă.

În schimb, **Comitetul de Direcție** exercită atribuții numai în limitele competențelor delegate de directorul general și aprobate de Consiliul de Administrație, fără a avea competențe proprii în ceea ce privește negocierea, prelungirea sau menținerea aplicabilității Contractului Colectiv de Muncă.

În acest context, **decizia Comitetului de Direcție de menținere a aplicabilității Contractului Colectiv de Muncă nu este susținută de un mandat aprobat de Consiliul de**

¹⁵ Subsecțiunea 4 *Operațiuni în valută* pct.319, *Secțiunea 1.1 pct. 7* din OMFP nr. 1802/2014; Art. 290 alin. (2) din Legea nr. 227/2015 și pct. 35 secțiunea 5 *Cursul de schimb valutar* din *Norme Metodologice* din 2016 de aplicare a Legii nr. 227/2015.

Administrație, ceea ce reprezintă o abatere de la cadrul procedural și de competență stabilit prin actele interne ale entității.

Această neconcordanță în lanțul decizional reprezintă o abatere de la cadrul procedural stabilit și poate genera riscuri cu privire la legalitatea și fundamentarea actelor emise, precum și la asigurarea unui proces decizional coerent și conform.

6.3 Un alt aspect se referă la **neactualizarea documentelor care reglementează organizarea și funcționarea entității**

Conform Regulamentului de Organizare și Funcționare (ROF), parte integrantă a Hotărârii nr. 293/2004, **ICECHIM este menționat ca aflându-se în coordonarea Ministerului Economiei și Comerțului, aspect care nu mai corespunde cadrului organizatoric actual.** În anul 2024, conform anexei nr. 5 la HG nr. 371/2021, ICECHIM a funcționat în coordonarea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID). Începând însă cu data de 03.03.2025, potrivit anexei nr. 4 la HG nr. 188/2025, coordonarea institutului revine Autorității Naționale pentru Cercetare (ANC).

6.4 Un alt aspect se referă la **necesitatea actualizării organigramei și corelării acesteia cu statul de funcții pentru coerența și conformitatea structurilor interne**

Deși încadrarea personalului de conducere, cercetare și execuție este reflectată în statul de funcții, au fost identificate **neconcordanțe față de organigrama** aprobată prin Ordinul MECS nr. 3789/07.05.2015. Astfel, din analiza comparativă a statului de funcții aprobat în aprilie 2024 și a organigramei existente s-a constatat că în statul de funcții nu sunt reflectate compartimentul de control intern și structura de securitate.

6.5 Un alt aspect se referă la **neconformitatea procesului de recrutare și angajare cu cadrul legislativ și procedural**, respectiv:

a. Nerespectarea principiilor transparenței și tratamentului egal al candidaților, întrucât lipsa stabilirii unor termene clare și nerespectarea uniformă a celor existente afectează caracterul deschis, predictibil și verificabil al procesului de recrutare.

Lipsa stabilirii unor termene clare poate conduce la favorizarea sau defavorizarea anumitor persoane, încălcând astfel egalitatea de șanse în accesul la funcțiile contractuale. Astfel, **procedurile interne ale entității nu prevăd în toate cazurile termene clare și obligatorii pentru etapele de organizare și desfășurare a concursurilor** (publicarea anunțului, depunerea dosarelor, constituirea comisiilor, desfășurarea probelor, soluționarea contestațiilor), **iar acolo unde termenele sunt stabilite, acestea nu sunt respectate.** Lipsa stabilirii și respectării termenelor procedurale determină riscul de neconformitate cu cerințele legale privind organizarea concursurilor și poate genera anularea procedurii sau contestarea rezultatelor, contravenind principiilor transparenței, legalității și tratamentului egal.

Astfel, potrivit procedurii interne PP RU 01, art. 8.4.1.5, **termenul limită de depunere a dosarelor de înscriere este de 15 zile de la data publicării anunțului.** În concret, pentru concursul analizat, **anunțul a fost publicat la data de 01.10.2024**, însă **termenul-limită de depunere a dosarelor** a fost stabilit pentru **08.10.2024**, și nu 16.10.2024, așa cum prevedea procedura. De asemenea, conform art. 8.4.1.4 din aceeași procedură, **publicarea anunțului trebuie realizată în termen de 2 zile lucrătoare de la aprobarea Consiliului de Administrație (CA)** privind scoaterea la concurs a postului. În realitate, **Hotărârea CA a fost emisă la data de 01.10.2024**, însă referatul de aprobare a conținutului anunțului (nr. 3529/27.09.2024) este anterior datei aprobării, iar **publicarea anunțului s-a efectuat în aceeași zi cu emiterea hotărârii CA, respectiv 01.10.2024**, fără respectarea ordinii și termenelor procedurale stabilite intern.

- b. **Neparcurgerea tuturor etapelor acestui proces de la inițiere până la arhivare, constatându-se:**
- **Statul de funcții nu a fost actualizat corespunzător situației reale la momentul scoaterii postului la concurs.**
 - Postul de *tehnician echipamente de calcul și rețele* este prevăzut în *Planul de angajare și promovare a personalului* nr. 2774/30.07.2024, însă nu figurează ca post vacant în *Statul de funcții* aprobat la data de 04.04.2024. Această situație evidențiază o necorelare între documentele de planificare a resurselor umane și structura organizatorică aprobată, postul fiind scos la concurs fără efectuarea unei actualizări prealabile a statului de funcții care să reflecte situația reală a posturilor vacante.
 - **Stabilirea salariului individual nu are la bază un document formalizat privind realitatea procesului de negociere individuală între angajator și salariat, negociere care să aibă la bază salariul comparabil postului ocupat.**
 - Neidentificarea unei note de fundamentare sau o propunere de încadrare care să justifice nivelul salariului de bază stabilit la angajare, în raport cu experiența profesională, complexitatea postului și nivelul de salarizare al funcțiilor similare din cadrul entității.
 - **Lipsește dovezi care să confirme că, anterior semnării contractului individual de muncă, candidatul a fost înștiințat cu privire la clauzele contractuale esențiale.**
 - Entitatea nu a prezentat documente sau dovezi care să ateste că, anterior încheierii contractului individual de muncă, persoana selectată a fost informată cu privire la clauzele esențiale ce urmau să fie înscrise în contract, conform art. 17 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii.
 - **Documentele anexate (copii ale actului de identitate, certificatului de naștere, diplomelor de studii etc) nu sunt certificate „conform cu originalul” de către reprezentantul Serviciului Resurse Umane.**
 - **Verificarea aptitudinilor salariatului nu s-a materializat printr-un document formalizat la sfârșitul perioadei de probă.**
 - Potrivit Regulamentului de Ordine Interioară (ROI), art. 12, salariatul ar trebui *evaluat la definitivarea pe funcție*. În practică, această evaluare nu a fost consemnată printr-un document formal la finalul perioadei de probă de 90 de zile, nefiind astfel înregistrată confirmarea aptitudinilor necesare ocupării postului. Formalizarea evaluării la finalul perioadei de probă este necesară pentru a putea demonstra, în eventualitatea unui litigiu, că angajatul nu deține aptitudinile necesare sau nu s-a adaptat locului de muncă.
- c. Din analiza **documentelor existente la dosarele de concurs și de personal**, echipa de audit a constatat că acestea sunt **incomplete**, prezentând lipsa unor documente obligatorii și neformalizarea corespunzătoare a anumitor acte, după cum urmează:
- **Dosarul de înscriere la concurs** analizat nu conține toate documentele obligatorii conform prevederilor procedurii interne și cerințelor legale, respectiv **nu include certificatul de cazier judiciar și adeverința medicală privind starea de sănătate.**
 - **Dosarul de personal** arhivat la Serviciul Resurse Umane aferent persoanei angajate **nu conține:**
 - avizul de la medicina muncii, respectiv fișa de aptitudini la angajare;

- adresa către Serviciul Intern de Prevenire și Protecție;
- documente care să ateste desfășurarea negocierii efective privind drepturile salariale;
- cererea de angajare;
- nota Serviciului Resurse Umane de informare privind clauzele esențiale ce urmau a fi înscrise în contractul individual de muncă, anterior semnării acestuia;
- document care să ateste verificarea aptitudinilor salariatului la sfârșitul perioadei de probă.

6.6 Un alt aspect se referă la **Sistemului de Control Intern Managerial (SCIM)**, respectiv la **implementarea necorespunzătoare a Standardului nr. 2 – „Atribuții, Funcții, Sarcini”, Standardului nr. 5 „Obiective” și a Standardului nr. 8 „Managementul riscului”**

În urma analizei prin sondaj a fișelor de post ale membrilor Sistemului de Control Intern Managerial și a verificării obiectivelor și riscurilor, cu accent pe domeniile auditate – salarizare și programe naționale, s-a constatat că **fișa de post a directorului economic nu include responsabilitățile specifice Sistemului de Control Intern Managerial**, respectiv activitățile de identificare, evaluare și monitorizare a riscurilor în domeniul financiar-contabil. Totodată, **Departamentul financiar-contabilitate nu a stabilit obiective specifice** pentru activități-cheie, precum: **controlul financiar preventiv propriu, raportările financiare, recuperarea creanțelor** și alte activități esențiale din aria sa de responsabilitate. Această situație poate conduce la monitorizare insuficientă a performanței, identificarea incompletă a riscurilor și dificultăți în evaluarea eficienței proceselor financiare, evidențiind o aplicare incompletă a managementului riscurilor la nivelul departamentului.

6.7 Un alt aspect se referă la **neacordarea vizei de control financiar preventiv propriu**

În ceea ce privește acordarea vizei de control financiar preventiv propriu s-a constatat că aceasta nu a fost exercitată și asupra documentelor în care sunt consemnate operațiuni patrimoniale ce angajează financiar entitatea, respectiv asupra actelor administrative (ordine, decizii, contractelor individuale de muncă și a actelor adiționale).

6.8 Un alt aspect se referă la **desemnarea persoanelor responsabile cu exercitarea controlului financiar preventiv propriu**

Referitor la Deciziile ICECHIM privind desemnarea persoanelor responsabile cu exercitarea controlului financiar preventiv propriu nr. 85/2024 și nr. 201/2017 (cu o excepție, respectiv una dintre persoanele desemnate) s-a constatat că au fost emise fără a avea în prealabil avizul entității publice ierarhic superioare, contrar prevederilor legale.

Potrivit reglementărilor în vigoare, desemnarea persoanei care exercită controlul financiar preventiv propriu poate fi realizată doar după obținerea acestui aviz, iar emiterea deciziei în lipsa sa reprezintă o neconformitate și o încălcare a dispozițiilor legale aplicabile.

6.9 Un alt aspect se referă la **activitatea de consiliere etică și monitorizarea aplicării normelor de conduită**

Codul de etică și conduită profesională al salariaților deși a fost aprobat și comunicat personalului, în cursul anului 2024 nu au fost identificate documente care să ateste desemnarea consilierului de etică, existența raportului anual de activitate al acestuia, informații privind eventualele sesizări sau modalitățile de diseminare a acestora în rândul angajaților. Deși, în cursul anului 2025, entitatea a prezentat decizia privind desemnarea consilierului de etică, aceasta a fost

emisă ulterior perioadei auditate. Totodată, **nu există o procedură operațională specifică activității de consiliere etică**, care să descrie etapele de desfășurare a activităților, responsabilitățile persoanelor implicate, documentele ce se întocmesc (raport anual, evidența sesizărilor, măsurile întreprinse etc.) și modalitățile de comunicare și diseminare a informațiilor privind respectarea normelor de conduită și integritate.

6.10 Un alt aspect se referă la neacordarea vizei „Bun de plată” pe Recapitulatia generală a statelor de salarii

Statele de plată centralizatoare nu sunt certificate în ceea ce privește realitatea și legalitatea acestora, prin aplicarea vizei „*Bun de plată*” de către persoanele desemnate din cadrul Compartimentului Financiar-Contabil, conform prevederilor Deciziei nr. 267/2021. Aceasta indică faptul că nu se realizează un control care să confirme realitatea, legalitatea și corectitudinea plăților.

6.11 Un alt aspect se referă la auditul intern în cadrul entității

Entitatea nu a prezentat un document din care să rezulte că **dimensionarea structurii de audit intern** a avut la bază o fundamentare realistă care să țină seama de volumul de activitate și mărimea riscurilor asociate (registru de riscuri cu 30 de riscuri identificate, la acestea, se adaugă cele 13 de riscuri la corupție din registrul de riscuri potențiale de corupție pe anul 2024), astfel încât să se asigure auditarea tuturor activităților cuprinse în sfera auditului public intern cel puțin o dată la 4 ani, conform Legii 672/2022 privind *Auditul public intern*, inclusiv evaluarea Sistemului de Control Intern Managerial. Subdimensionarea structurii de audit este susținută de faptul că în anul 2024 compartimentul de audit a funcționat cu un singur auditor care a efectuat două misiuni de audit.

6.12 Un alt aspect se referă la continuitatea activității

Cu toate că **procesul de identificare a tuturor situațiilor potențiale care pot genera întreruperi în desfășurarea activităților** a fost demarat, acesta **nu a fost finalizat**, nefiind întocmită și prezentată lista completă a riscurilor și situațiilor generatoare de discontinuitate. În absența acestei liste, nu a fost elaborat nici *Planul de continuitate a activității*, document esențial pentru asigurarea desfășurării neîntrerupte a proceselor instituționale.

Lipsa unei planificări formale privind continuitatea activității poate afecta capacitatea institutului de a reacționa eficient în situații neprevăzute (cum ar fi absențe îndelungate, incidente tehnice, pierderea datelor sau schimbări organizatorice), generând riscuri în asigurarea derulării normale a activităților curente și a proiectelor finanțate din fonduri publice.

Recomandări: pentru aspectele constatate la pct. 6.2 – 6.12 conducerea entității va dispune:

1. Măsuri pentru respectarea cadrului de competență și a lanțului decizional stabilit prin actele interne, prin supunerea spre aprobare Consiliului de Administrație a oricărei decizii privind negocierea, prelungirea sau menținerea aplicabilității Contractului Colectiv de Muncă și prin corelarea hotărârilor emise de structurile de conducere cu atribuțiile acestora;
2. Actualizarea actelor care reglementează organizarea și funcționarea entității;
3. Actualizarea organigramei institutului și corelarea acesteia cu statul de funcții, pentru a asigura coerența și conformitatea documentelor de organizare internă cu noile reglementări;
4. Actualizarea procedurilor interne pentru a stabili termene clare și obligatorii pentru fiecare etapă a concursului (publicarea anunțului, depunerea dosarelor, constituirea comisiilor, desfășurarea probelor, soluționarea contestațiilor);
5. Elaborarea sau actualizarea procedurilor interne pentru a asigura: actualizarea statului de

funcții înainte de scoaterea posturilor la concurs, întocmirea unui document intern care să justifice salariul individual la angajare, existența dovezilor că înainte de semnarea CIM candidatul a fost informat asupra clauzelor esențiale și formalizarea evaluării aptitudinilor la finalul perioadei de probă prin document oficial, cu stabilirea clară a responsabililor și a termenelor pentru fiecare etapă;

6. Elaborarea unei proceduri privind modul de stabilirea obiectivelor specifice și activităților astfel încât obiectivele specifice la nivelul fiecărui compartiment trebuie definite, actualizate și monitorizate conform prevederilor legale în vigoare;
7. Actualizarea fișelor de post prin includerea atribuțiilor specifice Sistemului de Control Intern Managerial, cu responsabilități clar definite privind identificarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor, acolo unde acestea nu sunt menționate în prezent;
8. Îmbunătățirea capacității de definire a obiectivelor, riscurilor prin includerea personalului implicat în implementarea sistemului de control intern/managerial, în programe de instruire profesională;
9. Actualizarea procedurii interne privind exercitarea controlului financiar preventiv propriu (CFPP) astfel încât să prevadă aplicarea obligatorie a vizei CFPP asupra tuturor documentelor care generează angajamente financiare, inclusiv decizii interne/contracte individuale de muncă/acte adiționale, utilizarea unei liste de verificare standard pentru confirmarea completitudinii și conformității documentelor, modalitatea de desemnare a persoanelor responsabile cu CFPP, condiții de eligibilitate, obținerea avizului autorității ierarhic superioare și procedura de înlocuire temporară, precum și asigurarea unui flux informațional controlat între compartimente pentru transmiterea și înregistrarea corespunzătoare a documentelor supuse vizei CFPP;
10. Elaborarea sau actualizarea Procedurii operaționale specifice activității de consiliere etică, prin descrierea etapelor de desfășurare a activităților de consiliere etică; stabilirea clară a responsabilităților compartimentelor și persoanelor implicate; definirea activităților și documentelor care se întocmesc (raportul anual de activitate, evidența sesizărilor, măsuri întreprinse etc.); includerea modalităților de comunicare și diseminare a informațiilor relevante privind respectarea normelor de conduită, etică și integritate în rândul angajaților;
11. Acordarea vizei „*Bun de plată*” pe centralizatorul lunar al statelor de salarii astfel încât controlul financiar preventiv să se exercite conform prevederilor legale;
12. Dimensionarea structurii de audit intern astfel încât să își atingă scopul definit de lege, respectiv de asigurare și consiliere, de îmbunătățire și creștere a valorii activităților institutului, precum și de sprijin al proceselor de guvernanță;
13. Măsuri pentru ocuparea posturilor vacante de auditor public intern, în vederea asigurării continuității activității de audit public intern, astfel încât să fie asigurată auditarea tuturor activităților cel puțin o dată la patru ani, conform prevederilor Legii nr. 672/2002 cu modificările și completările ulterioare și Standardului 16 din OSGG 600/2018;
14. Măsuri pentru corelarea documentelor utilizate în procesul de recepție.

Vulnerabilitățile identificate în controlul intern nu generează erori în sistemul de salarizare, precum și modul de derulare a proiectelor naționale de cercetare-dezvoltare aferente anului 2024. Neconformitățile consemnate reprezintă anomalii care nu sunt reprezentative pentru populație, sunt identificate punctele slabe din punct de vedere al eficacității și continuității controlului, însă sistemul, în general, nu este considerat lipsit de fiabilitate.

7. Punctul de vedere al entității cu privire la constatările auditului și acțiunile întreprinse de aceasta

ICECHIM a prezentat *Planul de măsuri pentru implementarea recomandărilor*, înregistrat la entitatea auditată sub nr. 436/10.03.2026.

În data de 01.04.2026, cu ocazia desfășurării ședinței de conciliere a aspectelor consemnate în proiectul Raportului de audit de conformitate, a fost încheiată minuta nr. 25797/01.04.2026.

Urmare concilierii, nu au rămas puncte de vedere divergente față de conținutul și formularea constatărilor și a recomandărilor cuprinse în proiectul Raportului de audit de conformitate și cel al *Scrisorii către management*.

Prin Adresa nr. 598/16.04.2026, ICECHIM a retransmis Curții de Conturi *Planul de măsuri pentru implementarea recomandărilor* actualizat conform discuțiilor din cadrul ședinței de conciliere.

8. Responsabilitățile CCR și ale conducerii entității

Responsabilitatea echipei de audit este de a efectua auditul în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI). Aceste standarde impun respectarea de către auditorii publici externi a cerințelor de natură etică și profesională. Ca parte a unui audit care se bazează pe ISSAI, ne-am exercitat raționamentul profesional și ne-am menținut scepticismul profesional pe tot parcursul auditului.

Responsabilitățile conducerii entității auditate:

- desfășurarea activităților și operațiunilor sale în conformitate cu legile și reglementările aplicabile;
- conceperea, implementarea și menținerea sistemului de control intern cu scopul de a preveni/detecta și corecta orice neconformități semnificative și că sistemul de control intern este adecvat în acest scop;
- punerea la dispoziția auditorilor publici externi a tuturor informațiilor necesare desfășurării auditului.

Curtea de Conturi a României

Aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 436/05.05.2026

DEPARTAMENTUL IV

Scrisoare către conducere

Stimată Doamnă Director General,

Introducere

Curtea de Conturi a României a desfășurat o de audit de conformitate la **Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Chimie și Petrochimie – ICECHIM**.

În cadrul ședinței de deschidere din data de 06.10.2025 au fost discutate aspectele cuprinse în *Scrisoarea de misiune*, scrisoare prin care ne-am asigurat reciproc de înțelegerea responsabilităților noastre și ale dumneavoastră, precum și de înțelegerea termenilor în care se va desfășura misiunea de audit de conformitate.

Obiectivul auditului de conformitate l-a reprezentat *„obținerea unei asigurări rezonabile că atât controalele interne cât și procedurile aferente sistemului de salarizare și derulării proiectelor naționale de cercetare-dezvoltare sunt conforme cu legislația, normele și reglementările aplicabile pe parcursul exercițiului financiar 2024.”*

La finalizarea etapei de planificare v-am prezentat o scrisoare prin care v-am comunicat riscurile identificate în activitatea entității, de care am ținut cont în abordarea procedurilor de audit pe care le-am efectuat pentru obținerea probelor care să susțină concluzia de audit și evaluarea noastră inițială asupra vulnerabilităților sistemului de control intern de la nivelul entității. Am inclus câteva sugestii pe care echipa de audit le-a formulat, cu scopul reducerii riscurilor identificate și îmbunătățirii sistemului de control intern.

În urma auditului efectuat au rezultat următoarele:

1. CONSTATĂRI CARE AU STAT LA BAZA CONCLUZIEI AUDITULUI

1.1. Neacordarea la termen a sporului de vechime și aplicarea neconformă a prevederilor Contractului Colectiv de Muncă privind calculul vechimii pentru un salariat (pct. 5.1 din raport).

La stabilirea vechimii în muncă, nu a fost inclus în calculul vechimii o perioadă de 126 de zile reprezentând concediu de maternitate, deși aceasta este recunoscută ca vechime conform Contractului Colectiv de Muncă. Acest mod de calcul a generat o întârziere nejustificată de cinci luni în acordarea majorării salariale cuvenite.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Revizuirea și actualizarea datelor privind vechimea în muncă pentru întreg personalul, prin verificarea documentelor justificative existente la dosarele de personal, astfel încât informațiile înregistrate în sistemul informatic să reflecte situația reală, inclusiv identificarea cazurilor în care au fost acordate drepturi salariale necuvenite sau omise, după caz, și dispunerea măsurilor necesare pentru corectarea acestora;
2. Implementarea unui mecanism de control periodic prin care orice modificări ale

reglementărilor aplicabile sau ale Contractului Colectiv de Muncă să fie reflectate prompt în calculul vechimii și în stabilirea sporurilor salariale aferente. Responsabilii cu gestionarea resurselor umane ar trebui recertifice vechimea în muncă în situațiile care influențează drepturile salariale, pentru a preveni apariția unor erori similare.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.2. Desfășurarea ședințelor consiliului de administrație (CA) nu a respectat cadrul procedural aplicabil (pct. 5.2 din raport).

Analiza ședințelor Consiliului de Administrație a evidențiat deficiențe procedurale, constând în neactualizarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al Consiliului de Administrație ICECHIM din anul 2020, desfășurarea unor ședințe online fără dovezi privind durata acestora, lipsa completă a justificărilor în cazul a trei ședințe precum și absența documentelor care să motiveze organizarea acestora în format online prin situații excepționale sau de urgență.

Recomandare: Conducerea entității va dispune actualizarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al Consiliului de Administrație, inclusiv a stabilirii modului de desfășurare a ședințelor și a definirii caracterului de urgență, precum și a situațiilor excepționale pentru desfășurarea ședințelor online/email.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.3. Nerespectarea prevederilor OMFP nr. 1802/2014 privind recunoașterea și clasificarea activelor corporale – echipament tratat simultan ca material consumabil și activ imobilizat (pct. 5.3 din raport).

Entitatea a înregistrat echipamentele achiziționate prin recunoașterea integrală a valorii acestora ca materiale consumabile, cu includerea imediată în cheltuielile Programului Nucleu, iar ulterior le-a evidențiat și ca mijloace fixe, calculând și repartizând amortizarea lunară aceluiași program. Acest tratament contabil conduce la recunoașterea dublă a aceleiași cheltuieli și încalcă prevederile OMFP nr. 1802/2014 privind recunoașterea activelor și a cheltuielilor. În plus, veniturile aferente finanțării au fost recunoscute integral la momentul încasării, fără corelare cu cheltuielile realizate pe perioadele de raportare, determinând recunoașterea anticipată a veniturilor, contrar reglementărilor contabile aplicabile subvențiilor și finanțărilor.

Recomandare: Conducerea entității va dispune măsuri pentru asigurarea unei separări clare între evidența contabilă a activelor și mecanismele de raportare aferente programelor de cercetare, astfel încât recunoașterea cheltuielilor să se realizeze exclusiv conform reglementărilor contabile aplicabile.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.4. Acordarea neconformă a diurnei aferente unei deplasări externe decontate din Programul Nucleu, urmare a neaplicării prevederilor legale privind reducerea diurnei în situația asigurării mesei de către partenerul extern (pct. 5.4 din raport).

Entitatea a acordat integral diurna aferentă deplasării externe la Bruxelles, deși, potrivit documentelor transmise de organizator, cheltuielile pentru masă au fost suportate de partenerul extern. În aceste condiții, diurna trebuia acordată în proporție de 50%, conform prevederilor legale aplicabile. Nerespectarea acestei cerințe a determinat plata nejustificată a sumei de 43,75 EUR, cheltuială neeligibilă decontată în cadrul Proiectului Nucleu.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Implementarea unui mecanism de control intern al deplasărilor externe finanțate din programe și proiecte, pentru a preveni acordarea unor sume necuvenite și includerea în proiect a unor cheltuieli neeligibile.
2. Extinderea verificărilor asupra tuturor deconturilor de deplasare externă, identificarea situațiilor similare, înregistrarea debitelor și recuperarea acestora, inclusiv majorările aferente, conform prevederilor legale.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.5. Drepturile constatate (veniturile realizate) rezultate din operațiunea de refacturare a cheltuielilor cu utilitățile, nu a îndeplinit condițiile stabilite de recunoaștere a veniturilor conform cadrului legislativ aplicabil, în sensul că operațiunea nu este corect codificată și prezentată conform planului de conturi (pct. 5.5 din raport).

Entitatea a refacturat chiriașilor contravaloarea utilităților aferente spațiilor închiriate, înregistrând eronat aceste sume ca venituri în contul 708 „Venituri din activități diverse”. Întrucât utilitățile refacturate reprezintă recuperarea unor cheltuieli suportate inițial de entitate, acestea nu constituie venituri proprii și trebuiau evidențiate în contul 461 „Debitori diverși”. Această practică a condus la o raportare necorespunzătoare a veniturilor, valoarea totală a sumelor refacturate în anul 2024 fiind de 627.183,84 lei.

Recomandare: Conducerea entității va dispune înregistrarea operațiunilor rezultate din refacturarea cheltuielilor cu utilitățile în conturi corespunzătoare în evidențele contabile ale entității, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.6. Neconcordanță între cheltuielile salariale înregistrate la nivelul entității și cheltuielile salariale repartizate și raportate pe programe/proiecte (pct. 5.6 din raport).

Verificarea cheltuielilor salariale aferente lunii aprilie și întregului an 2024 a evidențiat diferențe semnificative între cheltuielile cu salariile înregistrate în contabilitatea entității și cele repartizate și raportate pe programe și proiecte. La nivelul anului 2024, diferența totală este de 2.630.724 lei, reprezentând cheltuieli salariale care nu au fost repartizate și reflectate în situațiile transmise auditorilor. Deși entitatea a justificat această diferență ca fiind aferentă altor programe/proiecte, inclusiv cheltuielilor salariale indirecte, nu au fost prezentate documente justificative sau evidențe analitice care să permită verificarea și confirmarea repartizării cheltuielilor declarate.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Elaborarea, aprobarea și aplicarea unei metodologii unitare de repartizare a cheltuielilor indirecte, inclusiv a cheltuielilor salariale și a cheltuielilor cu utilitățile, pe programe și proiecte, care să stabilească criterii clare, fundamentate și verificabile de alocare, precum și asigurarea unei evidențe contabile analitice corespunzătoare, care să permită corelarea cheltuielilor înregistrate în contabilitate cu cele repartizate și raportate pe fiecare program/proiect.
2. Raportarea cheltuielilor către finanțatori va fi realizată numai pe baza cheltuielilor alocate conform metodologiei aprobate și susținute de documente justificative, astfel încât să fie asigurată claritatea, verificabilitatea și corecta delimitare a cheltuielilor pe surse de finanțare.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.7. Neconformități privind repartizarea, justificarea și încadrarea cheltuielilor indirecte aferente Programului Nucleu PN 23.06 (nr. 2N/03.01.2023) (pct. 5.7 din raport).

Având în vedere neconformitățile identificate și prezentate în continuare la pct. 1.7.1 – 1.7.7 (pct. 5.7.1 – 5.7.7 din raport), se impune revizuirea și corectarea tuturor raportărilor financiare aferente Programului Nucleu PN 23.06 pentru exercițiul financiar 2024, inclusiv a anexelor, cererilor de plată și a celorlalte documente de raportare transmise finanțatorului, nu doar a Anexei 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte.

Recomandare:

1. Conducerea entității va dispune revizuirea și corectarea tuturor raportărilor financiare aferente Programului Nucleu PN 23.06 pentru exercițiul financiar 2024, inclusiv a anexelor, cererilor de plată și a celorlalte documente de raportare transmise finanțatorului, nu doar a Anexei 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte.
2. Ulterior corectării neconformităților identificate, conducerea entității va dispune regularizarea financiară a sumelor declarate neeligibile și recuperarea acestora la bugetul finanțatorului, în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și ale reglementărilor aplicabile.

1.7.1. Nefundamentarea cheltuielilor indirecte în Anexa 7 – Deviz postcalcul și utilizarea directă a plafonului maximum de 43% în cererile de plată (pct. 5.7.1 din raport).

Entitatea a declarat cheltuielile indirecte prin aplicarea directă a plafonului maximum de 43% prevăzut în contract, tratat ca sumă forfetară, fără fundamentare pe costurile reale ale perioadelor raportate. Sumele înscrise în Anexa 7 – Deviz postcalcul și în cele două cereri de plată nu sunt susținute de situațiile detaliate și documentele justificative aferente, fiind identificată o diferență de 317.920,50 lei pentru fiecare perioadă verificată. Determinarea cheltuielilor pornește de la plafonul maximum (43%) și este reconciliată ulterior printr-o alocare anuală cumulată, fără defalcare pe proiecte și în absența unei metodologii de repartizare a cheltuielilor indirecte între proiectele componente, contrar prevederilor contractuale.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Măsuri pentru ca determinarea cheltuielilor indirecte să pornească exclusiv de la costurile efectiv realizate în perioadele de raportare, reflectate în evidența contabilă și susținute de documente justificative, acestea urmând a fi declarate în anexele și cererile de plată în forma și valoarea în care au fost înregistrate. Verificarea respectării plafonului maxim de 43% prevăzut în contractul de finanțare trebuie realizată ulterior, ca etapă distinctă de conformitate, fără ca acest plafon să fie utilizat ca bază de calcul sau sumă forfetară.
2. Revizuirea, elaborarea și aprobarea unei metodologii interne unitare privind identificarea, calculul, repartizarea și raportarea cheltuielilor indirecte și a cheltuielilor comune/de regie, care să fie aplicată consecvent la nivelul întregii entități. Metodologia trebuie să asigure determinarea cheltuielilor pe baza costurilor efectiv realizate și documentate, stabilirea unor criterii clare și uniforme de repartizare între programe, proiecte și activitatea proprie a entității, precum și corelarea directă dintre evidența contabilă și sumele raportate către finanțator. De asemenea, metodologia trebuie să prevadă explicit că plafonul maxim contractual reprezintă o limită superioară de eligibilitate și nu un mecanism de determinare a cheltuielilor indirecte, astfel încât să fie evitate alocările integrale nejustificate și repartizările neunitare ale cheltuielilor comune.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.7.2. Nerespectarea obligației prevăzute la art. 4 lit. d) din contractul Programului Nucleu PN 23.06 privind elaborarea și aplicarea cheii de repartizare a cheltuielilor indirecte între proiectele componente (pct. 5.7.2 din raport).

Entitatea nu a elaborat și nu a aplicat metodologia prevăzută la art. 4 lit. d) din contract pentru repartizarea cheltuielilor indirecte între proiectele componente. Cheltuielile au fost prezentate doar la nivelul întregului program, fără cheie de repartizare, fără documente suport și fără asocierea vreunei valori fiecărui proiect, contrar structurii stabilite prin HG nr. 1405/2022.

Recomandare: Conducerea entității va dispune elaborarea și aprobarea unei metodologii interne privind repartizarea cheltuielilor indirecte între proiectele componente ale Programului Nucleu PN 23.06, în conformitate cu obligația prevăzută la art. 4 lit. d) din contractul de finanțare și cu structura de raportare stabilită prin HG nr. 1405/2022. Metodologia trebuie să definească în mod clar criteriile și cheia de repartizare aplicabilă fiecărui proiect, să asigure asocierea explicită a cheltuielilor indirecte cu proiectele finanțate și să fie aplicată consecvent la nivelul fiecărei perioade de raportare, pe baza costurilor efectiv realizate și susținute de documente justificative, astfel încât sumele raportate să fie verificabile și corelabile cu evidența contabilă.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.7.3. Repartizarea neunitară și nedocumentată a cheltuielilor comune/de regie la nivelul institutului (pct. 5.7.3 din raport).

Entitatea repartizează cheltuielile comune/de regie în mod neunitar și fără reguli clare, aplicând procente diferite între programe și alocând uneori întreaga cheltuială în sarcina Programului Nucleu, fără documente care să explice modul de distribuire. Au fost identificate situații în care Programul Nucleu a preluat integral cheltuieli administrative și de utilități care, prin natura lor, ar fi trebuit împărțite și către alte activități ale entității sau către activitatea proprie, în timp ce alte programe derulate de entitate nu au preluat nicio parte din aceste costuri. Lipsa unei metodologii interne face ca alocările să fie neuniforme și dificil de justificat.

Recomandare: Conducerea entității va dispune revizuirea, elaborarea și aprobarea unei metodologii interne unitare privind identificarea, calculul, repartizarea și raportarea cheltuielilor indirecte și a cheltuielilor comune/de regie, care să fie aplicată consecvent la nivelul întregii entități. Metodologia trebuie să asigure determinarea cheltuielilor pe baza costurilor efectiv realizate și documentate, stabilirea unor criterii clare și uniforme de repartizare între programe, proiecte, chiriași/locatori și activitatea proprie a entității, precum și corelarea directă dintre evidența contabilă și sumele raportate către finanțator. De asemenea, metodologia trebuie să prevadă explicit că plafonul maxim contractual reprezintă o limită superioară de eligibilitate și nu un mecanism de determinare a cheltuielilor indirecte, astfel încât să fie evitate alocările integrale nejustificate și repartizările neunitare ale cheltuielilor comune.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.7.4. Neconformități privind modul de justificare și repartizare a valorii utilităților declarate în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte ale Programului Nucleu, în sumă de 517.461 lei (pct. 5.7.4 din raport).

Verificarea categoriei „Utilități” a evidențiat că suma de 517.461 lei declarată în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte nu este fundamentată corespunzător. Valoarea totală a facturilor de utilități (933.723,08 lei) nu este acoperită integral de repartizările efectuate, existând

o diferență nealocată de 97.402,08 lei, iar utilitățile au fost trecute global în sarcina Programului Nucleu, fără defalcare pe proiecte. Situațiile transmise sunt neconcordante: aceleași facturi apar cu valori diferite, dar suma finală alocată Programului Nucleu este menținută identic. Aceste situații au fost generate prin selectarea manuală a datelor în sistemul informatic, fără un algoritm sau o procedură automatizată și fără reguli interne care să definească modul de preluare a facturilor. De asemenea, consumul distinct identificabil al echipelor de cercetare a fost inclus integral în Programul Nucleu, deși echipele lucrează în mai multe programe.

Recomandare: Conducerea entității va dispune instituirea unui mecanism de verificare și aplicarea unei metodologii interne privind justificarea și repartizarea cheltuielilor cu utilitățile aferente Programului Nucleu.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.7.5. Încadrarea necorespunzătoare a cheltuielilor în Programul Nucleu prin utilizarea exclusivă a înregistrării în conturile 6xx ca unic criteriu de declarare în devizul postcalcul (pct. 5.7.5 din raport).

Entitatea declară cheltuielile Programului Nucleu doar pe baza faptului că acestea sunt înregistrate în conturile 6xx, fără a analiza natura economică a operațiunii, anul în care costul a fost angajat sau legătura reală cu activitățile finanțate în perioada de raportare. Verificările au evidențiat că în anul 2024 au fost declarate drept cheltuieli ale Programului Nucleu consumuri provenite din stocuri achiziționate în 2023, precum și reînregistrări nejustificate în conturi de consum pentru echipamente recunoscute ca active imobilizate, doar pentru a genera sume raportate în devizul postcalcul.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Clarificarea și aplicarea unitară a tratamentului privind materialele consumabile, prin delimitarea clară între achizițiile aferente exercițiului de raportare și utilizările din stocurile constituite în exercițiile precedente, astfel încât în devize să fie incluse exclusiv costurile angajate în perioada raportată, evitându-se includerea unor valori care nu reprezintă cheltuieli aferente exercițiului curent.
2. Revizuirea și corectarea tratamentului contabil aplicat cheltuielilor declarate în cadrul Programului Nucleu, precum și a criteriilor de recunoaștere a cheltuielilor eligibile, prin:
 - recunoașterea cheltuielilor eligibile în funcție de momentul angajării costului, și nu exclusiv pe baza încadrării acestora în conturi din clasa 6;
 - delimitarea strictă între cheltuielile aferente exercițiului de raportare și cele aferente perioadelor anterioare;
 - eliminarea practicii de înregistrare nejustificată a valorii mijloacelor fixe în conturi de consum în scopul includerii acestora în devize;
 - verificarea conținutului economic real al operațiunilor înainte de includerea acestora în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte;
 - instruirea personalului responsabil cu raportările financiare cu privire la diferența dintre cheltuiala contabilă, consumul din stoc și cheltuiala eligibilă.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.7.6. Raportarea neconformă a unei stornări de TVA ca cheltuială indirectă în categoria „Deplasări” (pct. 5.7.6 din raport).

Entitatea a inclus în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte o stornare de TVA aferentă unei cheltuieli directe (deplasare externă) și a raportat-o eronat ca cheltuială indirectă – deplasări. Stornarea reprezintă o ajustare fiscală aferentă cheltuielii inițiale și trebuie reflectată în aceeași categorie de cost, nu transferată la cheltuieli de regie. Această includere într-o categorie necorespunzătoare nu are justificare economică și urmează același tipar de ajustări nefundamentate identificate și la categoria *utilități*.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Corectarea modului de încadrare a stornărilor de TVA, astfel încât orice ajustare să fie reflectată în aceeași categorie de cost ca operațiunea inițială care a generat-o.
2. Eliminarea practicii de raportare a stornărilor de TVA în categoriile de regie.
3. Implementarea unui control suplimentar asupra modificărilor operate în situațiile financiare și în raportările transmise, în scopul prevenirii ajustărilor artificiale sau nejustificate, similare celor constatate în cazul utilităților și al TVA.
4. Corectarea raportărilor financiare aferente Programului Nucleu PN 23.06 pentru exercițiul financiar 2024, prin excluderea din Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte a tuturor sumelor declarate neeligibile, respectiv stornările de TVA aferente cheltuielilor directe, raportate eronat la categoria cheltuieli indirecte.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.7.7. Tratatment neconform al TVA nedeductibile (prorată definitivă) și clasificarea eronată a acestora în categoria „Impozite și taxe” a Programului Nucleu (pct. 5.7.7 din raport).

Entitatea a înregistrat diferențele de prorată ale TVA nedeductibile în contul 635 și le-a raportat în Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte la categoria „Impozite și taxe”, deși aceste sume reprezintă TVA nerecuperabilă aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate și trebuie incluse în costul acestora, nu tratate ca un impozit distinct. Această separare a TVA nedeductibile de costul operațiunilor din care provine contravine prevederilor Codului fiscal, ale OMFP nr. 1802/2014 și regulilor privind corelarea cheltuielilor la nivel de program și proiect. Lipsa unei proceduri interne privind clasificarea ajustărilor de TVA a permis includerea acestor sume într-o categorie bugetară necorespunzătoare.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Corectarea tratamentului contabil aplicat TVA nedeductibile, inclusiv a diferențelor rezultate din aplicarea proratei definitive, prin includerea acestora în costul bunurilor, serviciilor sau activelor de la care provin, în conformitate cu prevederile OMFP nr. 1802/2014 și cu principiul costului efectiv.
2. Corectarea raportărilor financiare aferente Programului Nucleu PN 23.06 pentru exercițiul financiar 2024, prin excluderea din Anexa 8.5 – Centralizatorul cheltuielilor indirecte a tuturor sumelor declarate neeligibile, respectiv diferențele de TVA nedeductibilă rezultate din aplicarea proratei, raportate necorespunzător la categoria „Impozite și taxe”.
3. Înregistrarea TVA nerecuperabile în conturile corespunzătoare naturii economice a cheltuielii (de exemplu, 602, 605, 628) sau, după caz, în valoarea activelor (conturile 213/214), cu eliminarea utilizării contului 635 pentru evidențierea acestor sume.
4. Revizuirea devizelor postcalcul aferente Programului Nucleu, în vederea verificării concordanței dintre TVA nedeductibilă raportată, bunurile, serviciile și activele

declarate inițial în cadrul Programului Nucleu, precum și sursa de finanțare efectivă a acestor costuri.

5. Regularizarea și, după caz, returnarea sumelor reprezentând TVA nedeductibilă care nu se regăsesc în valoarea costului bunurilor, serviciilor sau activelor declarate inițial în Programul Nucleu sau care au fost declarate și finanțate în cadrul altor programe ori proiecte și ulterior incluse nejustificat în Programul Nucleu, la categoria „Impozite și taxe”.
6. Asigurarea unei delimitări clare între programe și sursele de finanțare, astfel încât TVA nedeductibilă să fie suportată exclusiv de programul sau proiectul în cadrul căruia a fost generată cheltuiala.
7. Elaborarea și aprobarea unei proceduri interne privind tratamentul contabil și raportarea TVA nedeductibile rezultate din aplicarea proratai.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

1.7.8. Limitarea verificării privind posibila dublă finanțare a cheltuielilor indirecte la nivelul INCD, ca urmare a nepunerii la dispoziție a situațiilor pentru celelalte programe și proiecte de finanțare derulate la nivelul ICEHIM (pct. 5.7.8 din raport).

Verificarea posibilei duble finanțări a cheltuielilor indirecte a putut fi realizată exclusiv la nivelul Programului Nucleu PN 23.06, întrucât situațiile detaliate solicitate pentru celelalte programe și proiecte de finanțare nu au fost puse la dispoziția echipei de audit, fiind prezentate doar raportări financiare sub forma devizelor postcalcul. Lipsa defalcării cheltuielilor indirecte pe documente justificative și a unei situații consolidate de repartizare a cheltuielilor comune între programe, proiecte și activitatea proprie nu permite corelarea acestora cu evidența contabilă și verificarea respectării principiului evitării dublei finanțări, menținând un risc ridicat de suprapunere a finanțărilor la nivelul entității.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Elaborarea și aprobarea unei metodologii interne unitare de repartizare a cheltuielilor indirecte, aplicabilă tuturor programelor și proiectelor de finanțare, precum și activității proprii.
2. Organizarea unei evidențe contabile analitice pe programe/centre de cost, care să permită identificarea și verificarea modului de distribuire a fiecărei categorii de cheltuieți între programe, chiriași și activitatea proprie.
3. Asigurarea unei corelări permanente între evidența contabilă generală și raportările financiare către finanțatori, astfel încât sumele declarate pe programe să reflecte exact cheltuielile aferente fiecărei surse de finanțare.
4. Întocmirea și actualizarea periodică a unor situații consolidate care să reflecte modul de repartizare a cheltuielilor comune la nivelul întregului institut.
5. Revizuirea tratamentului contabil aplicat fondurilor primite prin titlul 55.01.48, astfel încât acestea să fie evidențiate ca subvenții și recunoscute ca venituri pe măsura efectuării cheltuielilor eligibile aferente programelor finanțate, precum și asigurarea unei evidențe distincte care să permită corelarea fondurilor primite cu cheltuielile realizate și cu raportările transmise finanțatorilor.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

2. ALTE ASPECTE, care nu au influențat concluzia auditului:

2.1. Tranzacțiile în valută nu sunt evaluate prin folosirea corectă a cursului de schimb al pieței valutare comunicat de BNR, din ultima zi bancară anterioară operațiunii (pct. 6.1 din raport).

Entitatea a utilizat un curs de schimb valutar necorespunzător la înregistrarea cheltuielilor aferente deplasărilor externe și a facturilor în valută, evaluând tranzacțiile la cursul BNR din ziua efectuării operațiunii, și nu la cursul din ultima zi bancară anterioară, astfel cum prevăd reglementările legale. Această practică a condus la denaturarea informațiilor din situațiile financiare. Ulterior, începând cu data de 01.08.2025, entitatea a corectat procedura de lucru, aplicând cursul BNR valabil pentru data operațiunii, aspect confirmat prin documentele prezentate și verificările efectuate.

Recomandare: Având în vedere că în *anul 2025* a fost remediată deficiența, nu se impun recomandări.

2.2. Un alt aspect se referă la nerespectarea cadrului de competență în aprobarea măsurilor privind Contractul Colectiv de Muncă aplicabil la nivelul entității (pct. 6.2 din raport).

Recomandare: Conducerea entității va dispune măsuri pentru respectarea cadrului de competență și a lanțului decizional stabilit prin actele interne, prin supunerea spre aprobare Consiliului de Administrație a oricărei decizii privind negocierea, prelungirea sau menținerea aplicabilității Contractului Colectiv de Muncă și prin corelarea hotărârilor emise de structurile de conducere cu atribuțiile acestora

Termen de implementare propus: 31.12.2026

3. ASPECTE CARE AU FOST COMUNICATE ENTITĂȚII CU SCRISOARE LA FINALUL ETAPE DE PLANIFICARE

3.1. Un prim aspect se referă la neactualizarea documentelor care reglementează organizarea și funcționarea entității (pct. 6.3 din raport).

Recomandare: Conducerea entității va dispune actualizarea actelor care reglementează organizarea și funcționarea entității.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

3.2. Un alt aspect se referă la necesitatea actualizării organigramei și corelării acesteia cu statul de funcții pentru coerența și conformitatea structurilor interne (pct. 6.4 din raport).

Recomandare: Conducerea entității va dispune actualizarea organigramei institutului și corelarea acesteia cu statul de funcții, pentru a asigura coerența și conformitatea documentelor de organizare internă cu noile reglementări.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

3.3. Un alt aspect se referă la neconformitatea procesului de recrutare și angajare cu cadrul legislativ și procedural, respectiv: (pct. 6.5 din raport).

a. Nerespectarea principiilor transparenței și tratamentului egal al candidaților, întrucât lipsa stabilirii unor termene clare și nerespectarea uniformă a celor existente afectează caracterul deschis, predictibil și verificabil al procesului de recrutare;

b. Neparcurgerea tuturor etapelor acestui proces de la inițiere până la arhivare;

c. Documentelor existente la dosarele de concurs și de personal sunt incomplete.

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Actualizarea procedurilor interne pentru a stabili termene clare și obligatorii pentru fiecare etapă a concursului (publicarea anunțului, depunerea dosarelor, constituirea comisiilor, desfășurarea probelor, soluționarea contestațiilor).
2. Elaborarea sau actualizarea procedurilor interne pentru a asigura: actualizarea statului de funcții înainte de scoaterea posturilor la concurs, întocmirea unui document intern care să justifice salariul individual la angajare, existența dovezilor că înainte de semnarea CIM candidatul a fost informat asupra clauzelor esențiale și formalizarea evaluării aptitudinilor la finalul perioadei de probă prin document oficial, cu stabilirea clară a responsabililor și a termenelor pentru fiecare etapă.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

3.4. Un alt aspect se referă la **Sistemului de Control Intern Managerial (SCIM), respectiv la implementarea necorespunzătoare a Standardului nr. 2 – „Atribuții, Funcții, Sarcini”, Standardului nr. 5 „Obiective” și a Standardului nr. 8 „Managementul riscului”** (pct. 6.6 din raport).

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Elaborarea unei proceduri privind modul de stabilirea obiectivelor specifice și activităților astfel încât obiectivele specifice la nivelul fiecărui compartiment trebuie definite, actualizate și monitorizate conform prevederilor legale în vigoare.
2. Actualizarea fișelor de post prin includerea atribuțiilor specifice Sistemului de Control Intern Managerial, cu responsabilități clar definite privind identificarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor, acolo unde acestea nu sunt menționate în prezent.
3. Îmbunătățirea capacității de definire a obiectivelor, riscurilor prin includerea personalului implicat în implementarea sistemului de control intern/managerial, în programe de instruire profesională.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

3.5. Un alt aspect se referă la **neacordarea vizei de control financiar preventiv propriu** (pct. 6.7 din raport) și **desemnarea persoanelor responsabile cu exercitarea controlului financiar preventiv propriu** (pct. 6.8 din raport).

Recomandare: Conducerea entității va dispune actualizarea procedurii interne privind exercitarea controlului financiar preventiv propriu (CFPP) astfel încât să prevadă aplicarea obligatorie a vizei CFPP asupra tuturor documentelor care generează angajamente financiare, inclusiv decizii interne/contracte individuale de muncă/acte adiționale, utilizarea unei liste de verificare standard pentru confirmarea completitudinii și conformității documentelor, modalitatea de desemnare a persoanelor responsabile cu CFPP, condiții de eligibilitate, obținerea avizului autorității ierarhic superioare și procedura de înlocuire temporară, precum și asigurarea unui flux informațional controlat între compartimente pentru transmiterea și înregistrarea corespunzătoare a documentelor supuse vizei CFPP.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

3.6. Un alt aspect se referă la **activitatea de consiliere etică și monitorizarea aplicării normelor de conduită** (pct. 6.9 din raport).

Recomandare: Conducerea entității va dispune elaborarea sau actualizarea Procedurii operaționale specifice activității de consiliere etică, prin descrierea etapelor de desfășurare a activităților de consiliere etică; stabilirea clară a responsabilităților compartimentelor și persoanelor

implicate; definirea activităților și documentelor care se întocmesc (raportul anual de activitate, evidența sesizărilor, măsuri întreprinse etc.); includerea modalităților de comunicare și diseminare a informațiilor relevante privind respectarea normelor de conduită, etică și integritate în rândul angajaților

Termen de implementare propus: 31.12.2026

3.7. Un alt aspect se referă la **neacordarea vizei „Bun de plată” pe Recapitulăția generală a statelor de salarii** (pct. 6.10 din raport).

Recomandare: Conducerea entității va dispune acordarea vizei „Bun de plată” pe centralizatorul lunar al statelor de salarii astfel încât controlul financiar preventiv să se exercite conform prevederilor legale

Termen de implementare propus: 31.12.2026

3.8. Un alt aspect se referă la **auditul intern în cadrul entității** (pct. 6.11 din raport).

Recomandare: Conducerea entității va dispune:

1. Dimensionarea structurii de audit intern astfel încât să își atingă scopul definit de lege, respectiv de asigurare și consiliere, de îmbunătățire și creștere a valorii activităților institutului, precum și de sprijin al proceselor de guvernare
2. Măsuri pentru ocuparea posturilor vacante de auditor public intern, în vederea asigurării continuității activității de audit public intern, astfel încât să fie asigurată auditarea tuturor activităților cel puțin o dată la patru ani, conform prevederilor Legii nr. 672/2002 cu modificările și completările ulterioare și Standardului 16 din OSGG 600/2018.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

3.9. Un alt aspect se referă la **continuitatea activității** (pct. 6.12 din raport).

Recomandare: Conducerea entității va dispune identificarea și inventarierea tuturor situațiilor posibile care pot genera întreruperi în desfășurarea activităților institutului și utilizarea acestei liste ca bază pentru întocmirea și actualizarea Planului de continuitate a activității. Acest plan trebuie să prevadă etapele de urmat în cazul apariției unor evenimente ce pot conduce la întreruperea activității, precum și modalitățile de informare a salariaților, astfel încât să se asigure continuitatea proceselor critice și reducerea riscului de disfuncționalități în situații neprevăzute.

Termen de implementare propus: 31.12.2026

Vă asigurăm de sprijinul nostru dacă aveți nevoie de clarificări cu privire la implementarea recomandărilor.

Cu stimă,

Coordonator al misiunii de audit,

Șef departament,

Consilier de Conturi

Claudia BOGHICEVICI